

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, APRIL – BALANDŽIO 3, 2014 • Vol. CV Nr. 38 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 04-02-14

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen (viduryje) bei šalių užsienio reikalų ministrai Briuselyje. EPA-ELTA nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Baltų ir skandinavų
mokslininkai
rinkosi Yale – 3 psl.

Istorinės A. Sutkaus nuotraukos
– ambasadoje – 4 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

NATO nutraukė bendradarbiavimą su Rusija

Briuselis (ELTA) – NATO pranešė, jog nutraukiamas „visas praktinis civilinis ir karinis bendradarbiavimas“ su Rusija dėl Maskvos okupacijos ir įvykdytos Ukrainos Krymo regiono aneksijos. Sprendimą priėmė Briuselyje susirinkę NATO šalių užsienio reikalų ministrai, kurie pareikalavo Rusijos „nedelsiant grįžti prie tarptautinės teisės“.

NATO ir Ukraina paskelbė bendrą pareiškimą, kuriame sakoma, kad bus suintensyvinamas bendradarbiavimas ir skatinamos gynybos reformos Ukrainoje rengiant pratybas ir kitas programas.

Balandžio 1 d., antradienį, 28 NATO valstybių užsienio reikalų ministrai susirinko aptarti pagalbos Ukrainai klausimus, saugumo situacijos ir tolesnių veiksmų.

Rusija: NATO „mojuoja kardais“

NATO sprendimas nutraukti bendradarbiavimą su Rusija primena šaltojo karo laikus, trečiadienį teigė Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Aleksandras Lukaševičius ir pridūrė, kad „pareiškimo formuluotė primena ‘mojavimą kardais’ per šaltąjį karą“.

Pasak A. Lukaševičiaus, Aljansas jau buvo išaldęs NATO ir Rusijos tarybos darbą 2008 metais po tarp Rusijos ir Gruzijos kilusio trumpo karo dėl Pietų Osetijos. Maskva pripažino Pietų Osetijos ir kito nuo Gruzijos atsiskyrusio Abchazijos regiono nepriklausomybę. Vakarai griežtai sukritikavo tokį Rusijos sprendimą.

– 7 psl.

Habemus Papam

Aptarti pirmieji popiežiaus metai

KUN. A. SAULAITIS, SJ

Popiežiaus Pranciškaus pirmieji metai” kovo 27 d. buvo apžvelgti šešių pranešimų simpoziume Loyola University Chicago Hank Centre. Informacijos centro salėje dėstytojai, studentai, Loyola baigusieji beveik penkias valandas klausėsi teologų ir kitų pranešėjų mokslinių pastabų bei popiežiaus žodžių ir veiklos vertinimo.

Argentinetis sociologas dr. Gustavo Morello, SJ apibūdino savo šalies ypatybes, paveikusias ten augusį ir dirbusį popiežių. Reikšmingas žodis – žmonės arba liaudis – Argentinoje ir popiežiaus kalbose reiškia ką kita nei vakarietiškoje mąstysenoje. Tai labiau artimas „sensus fidei“ supratimui negu populistinė sąvoka. Pranciškus labiau

linkęs sakyti „žmonės” negu „vargšai, neturtingieji” (pasaulyje 71 proc. katalikų yra neturtingi). Žmogaus teisės labiau kilusios iš pagarbos asmeniui, žmogui kaip Dievo kūrinui, negu išvestos iš žmogaus teisių juridine prasme. Būdamas arkivyskupu, popiežius buvo linkęs bendradarbiauti su kitais, spręsti reikalus „kolegiškai”, kovojo prieš „dvasinį pasaulietiskumą” ir ugdė sielovadinį atsivertimą. Dėstytojas aptarė ir karinės diktatūros vyksmą, tuometinio jėzuitų provincijolo Bergoglio laikyseną ir veiklą. Popiežius buvo vienas svarbiausių Lotynų Amerikos vyskupų konferencijos Aparecidoje dokumento rengėjų, tęsdamas garsių Medellin, Puebla ir Santo Domingo tradicinę kryptį – bažnytinį dėmesį skirti labiau vargstantiems.

– 7 psl.

Kvailas yra tas, kuris negali supykti, bet išmintingas tas, kuris nesupyksta. – Anglų patarlė

Jei Lietuva – protinga valstybė, o lietuviai – įžvalgi tauta, privalome dėkoti Ukrainai. Būtent ukrainiečių bėdos privertė blaiviau pažvelgti į savo „saugumo garantijas“. Ukrainiečiams turime jausti dėkingumą dar ir todėl, kad būtent okupuoto Krymo skausmas mažumėle išblaiivė ir nuo sotaus gyvenimo aptingusius mūsų sąjungininkus Vakaruose.

Juk jeigu ne Ukraina, iki šiol tebema-nytume, esą grobuoniškas Rusijos apetitas seniai numalšintas išprievartavus moldavus, čekėnus ir gruzinus. Būtent ukrainiečiai visiems mums atvėrė akis, jog Rusijos „apetitas auga bevalgant“. Visos didžiosios pasaulio galybės turi bent minimalų saiko jausmą. Vladimiro Putino valdoma Rusija – ne.

Palyginimui tiktų Didžioji Britanija, niekaip neišsinešdinanti iš Argentinai priklausančių Malvinų (Folklendo) salų. Akivaizdu, kad britai elgiasi bjauriai, negražindami šių salų argentiniečiams. Akivaizdu, kad šis salynas – Argentinos, o ne Didžiosios Britanijos. Tereikia atsiversti pirmą pasitaikiusį žemėlapi. Nepaisant akivaizdžiausių geografinių argumentų (tarp Malvinų ir Londono – milžiniškas kelių tūkstančių kilometrų atstumas), britai net karą buvo pradėję. Bet jeigu skaičiuosime kolonijas, iš kurių britai per pastarąjį šimtmetį pasitraukė, ir kolonijas, iš kurių per pastarąjį šimtmetį nepasitraukė arba pasitraukė itin nenoriai Rusija, akivaizdu, jog britai elgiasi tūkstantį kartų garbingiau nei oficialioji Maskva.

Būtent kraujuojanti Ukraina privertė bent jau mažumėle susigėsti ir Prancūzijos valdžią, vis dar tebetiekiančią Rusijai karo laivus „Mistral“. Oficialusis Paryžius dar tik svarstys, ar galima nutraukti ginklų pirkimo – pardavimo sandorį su ginklais žvanginančia Rusija. Greičiausiai nenutrauks. Laimės praeiktas pragmatizmas, ilgainiui atnešantis daugiau žalos nei naudos visiems, įskaitant ir neva pragmatiškai mąstančius politikus. Bet pažanga vis tik pastebima: prancūzai bent raustelėjo iš gėdos. Gal kada išauš diena, kai prancūzai, sumanę rusams parduoti karo laivą, suvoks, kad tokius žingsnius privalu derinti su arti Rusijos sienos gyvenančiais ES partneriais? Principingos Prancūzijos atsakas Rusijai turėtų skambėti maždaug taip: jei Baltijos valstybės neprieštaraus – parduosime.

Padorūs, principingi verslininkai su bet kuo neprekiuoja. Padorūs, principingi verslininkai rūpinasi ne tik pelnais, ne tik naujomis darbo vietomis. Jiems dar svarbus asmeninis autoritetas. Jiems rūpi dar ir Tėvynės įvaizdis. Padorumo, sąžiningumo, solidarumo idėjas puoselejanti Europos Sąjunga turėtų elgtis maždaug taip, kaip elgėsi rašytojo Romualdo Granausko romano „Duonos valgytojai“ herojai: kentė alkį, o duonos iš niekšų nepaėmė. Juolab kad šiandieniniame globaliame pasaulyje apart Rusijos esama daug valstybių, su kuriomis įmanoma ir sėkmingai prekiauti, ir tuo pačiu nedaryti sandorių su sąžine. Priešingu atveju žodis „pragmatizmas“ panašus į žodžius „prostitucija“ ar net „išdavystė“.

O štai Vokietijos kanclerė Angela Merkel dar nlinkusi susigėsti taip, kaip susigėdo jos kolegos Prancūzijoje. Lietuviškoje, rusiškoje, vokiškoje žiniasklaidoje gausu skaičių, tarsi pateisinančių Vokietijos pataikavimą Rusijai. Esą Vokietija nepajėgi deramai spustelėti Kremliui, nes jos ekonomika net 35 proc. priklauso nuo „Gazprom“ tiekiamų dujų.

Taip, priklausoma. O kas kaltas? Kaltas vokiškas trumparegiškumas. Prisiminkime buvusio Vokietijos kanclerio Gerhard Schroeder flirtą su „Gazpromu“. Jau tada vokiečiams derėjo suklusti, ar į pensiją išėjęs kancleris, besibičiuliaudamas su V. Putinu, netapo „penktąja kolona“ Vokietijoje? Būtent tada vokiečių rinkėjams derėjo paklausti, ar G. Schroeder ir V. Putino draugystė neprimenta Europos Sąjungos taisyklių išdavystės?

Kodėl pavydžiu Estijos žvalgybai?

GINTARAS VISOCKAS

Ar buvusi Ukrainos premjerė Julija Tymošenko išdavė Ukrainos interesus, pasirašydama ją į kalėjimą vėliau įgrūdusią sutartį su „Gazpromu“, – dar nežinia. Ukrainos padėtis keblesnė nei Vokietijos. Ukraina turėjo ir tebeturi žymiai mažiau pasirinkimų nei Vokietija. Tad dėl J. Tymošenko įkalinimo pagrįstumo galima abejoti. Bet buvusio Vokietijos kanclerio G. Schroeder išdavystė – kur kas akivaizdesnė.

Deja, dabartinė Vokietijos kanclerė A. Merkel linkusi piktintis tik amerikiečių, neva be reikalo šnipinėjanti Vokietijos politikas, elgesiu. Užuoat pripažinusi grubius vokiškus nesuderinamus, užuoat atsiprašiusi už Vokietijos kontržvalgybos pražiopsotus Rusijos įtakos agentus Berlyne ir Bonoje, A. Merkel puolė begėdiškai kaltinti protingai savo žvalgybą orientuojanti oficialųjį Washingtoną. Amerikiečiai būtų kvaili, jei be išlygų pasitikėtų „Gazprom“ įtakon patekusiais gerhardais šrioderiais.

Rusija jau seniai nebėra padori valstybė. Internetinis leidinys *grani.ru* paskelbė puikų Rusijos disidentės, žurnalistės Valerijos Novodvorskajos komentarą „Krymo marodieriai“. Ypač įsiminė niekad aštresnio žodžio užantyje neieškančios disidentės pastebėjimas: „mūsų Rusijos seniai nėra – ji mirė dar 1994-ųjų metų gruodžio 11-ąją, kai rusų tankai įsiveržė į Čėčėniją...“ Taigi jau tada civilizuoatam, padoriam pasauliui derėjo susimąstyti, ką reiškia beveik 200 milijonų gyventojų turinčios Rusijos invazija į vos milijoną gyventojų teturinčią mažytę Čėčėniją.

Ir vis dėlto gėdingiausiai elgiasi ne Prancūzija ir net ne Vokietija, kurioms rusiškos agresijos tikrai neaktualios. Keisčiausiai elgiasi Lietuva, niekaip nenorinti karinėms reikmėms skirti bent 2 proc. nuo savo BVP. Net dabar, kai Rusija grubiausiai pažeidė Europoje nusistovėjusius valstybės sienų neliečiamumo principus, mūsų politikai pasirašo susitarimus, esą lėšos savai kariuomenei bus didinamos ... po trupinėlių, po kruopelytė. O krašto apsaugos ministras Juozas Olekas drįsta įrodinėti, esą lietuviai gali miegoti ramiai. Ar tikrai galime jaustis saugūs?

Jei krašto apsaugos ministras būtų pareiškęs, jog savo kariuomenei privalome surasti tuos du procentus nedelsiant, tuoj pat, šiandien, nes po penkerių metų gali būti per vėlu, tada išties ramiau miegotume. Bet šiuos žodžius ištare ne karo ministras, o leidinio *15min.lt* redaktorius Rimvydas Valatka.

Iškalbinga ir tai, kad nuo pat įstojimo į NATO aljansą lietuviai nė sykio neskyrė krašto gynybai tiek dėmesio, kiek reikalauja elementariausi standartai. Jei mindžiojama minimali 2 proc. riba, kariuomenė po truputį silpnėja, degradoja. O tai byloja, kad pastaruosius dešimt metų jei ne degradavome, tai bent vegetavome. Bet tikrai nestiprėjome. Nepaisant šios aplinkybės neatsirado nė vieno aukšto rango karininko, kuris būtų pasirašęs atsakyti generoliškos uniformos viešo protesto labui: „taip elgtis su sava kariuomene – negalima“. Visi mūsų generolai, įskaitant ir dabartinį kariuomenės vadą Arvydą Pocių, ir buvusį kariuomenės vadą Joną Kronkaitį, neišdrįso ultimatyvai pareikšti: arba skiriante lėšų tiek, kiek sutarta stojant į NATO, arba aš atsisistatydinu... (Kai šis straipsnis jau buvo parašytas, 7 partijos vis tikta susitarė padidinti gynybos finansavimą iki 2 proc. nuo bendrojo vidaus produkto iki 2020 metų. Belieka tikėtis, kad susitarimas bus ir vykdomas – Red.)

1996–2004 metais šių eilučių autoriui teko aktyviai domėtis Lietuvos kariuomenės reikalais. Maždaug šešerius metus iš eilės specializuotam priedui „Vardan Lietuvos“ rašyti straipsniai apie besikuriančios Lietuvos kariuomenės sunkumus. Baugu net prisiminti, kiek kartų teko ginčytis su populistais, tvirtinančiais, jog mums išvis nereikia kariuomenės, su rašytojais, manančiais, jog „ginklai skirti tik žvirbliams baidyti“ ar tarnybos kariuomenėje vengusiais jaunuoliais, šaukte šaukusiais, esą „kariuomenėje tarnauja tik kvailiai“.

Manot, nuotaikos šiandien – kitokios? Nė velnio. Tie keli vieši pranešimai, esą susidomėjimas kariniais reikalais Lietuvoje ūgtelėjęs, esą padaugėjo lietuvių, kurie mano, jog tikras vyras privalo mokėti ginti valstybę, – dar nieko nereikia. Mes nepasiruosę Lietuvos taip narsiai ir vieningai ginti, kaip, pavyzdžiui, Izraelį gina žydai. Izraelio pajėgų karininko pastebėjimai (interviu jis davė Info TV televizijai) – pagrįsti. NATO vargu ar noriai gins tuos, kurie patys nerodo didelio noro priešintis užpuolikams. Izraelio kariuomenės karininkas buvo teisus, sakydamas, jog į NATO priimta Lietuva klaidingai suprato, esą už jos saugumą dabar atsakingi visi kiti, išskyrus ją pačią.

Taigi stipriai nesuklysim pabrėždami: Lietuva nemoka ir net nenori išmokyti savo valstybės. Lietuva iš saviškių linkusi atimti net dujinius pistoletus.

Lietuva nemoka ginti savęs ir informaciniuose – propagandiniuose frontuose.

Priešingu atveju kadaise lėšas iš krašto apsaugos atimti gviesišis parlamentaras Artūras Paulauskas šiandien nedrįstų siekti Prezidento posto. Nedrįstų kelti kandidatūros, nes nesulauktų nė menkiausio rinkėjų palaikymo. O ir visi kiti, panūdę tapti prezidentais, nedrįstų taip įžūliai rinkti kandidatams būtinų parašų. Juk turime užtektinai principingą Prezidentę, kuri netiki „Gazprom“ geranoriškumu, kuri neleidžia lenkams reikalauti išskirtinių teisių, kuri įrodė nepasiduodanti politiniam šantažui net tuomet, kai Vladimiras Putinas oficialaus susitikimo metu vartoja necenzūrinius žodžius. Liaudiškai tariant – keikiasi. Galų gale antroji Dalios Grybauskaitės kadencija turėtų būti dar principingesnė nei pirmoji, nes trečioji kadencija... tiesiog negalima.

O neįgalumu Lietuvai įtariami verslininkai, referenduminkai, politikieriai neturėtų teismais bauginti tų, kurie bando ieškoti optimalios „Rusijos sulaikymo strategijos“ ar tų, kuriems vis įtartinis lietuviškų tautininkų nusistatymas prieš viską, kas susiję su ES. Taip, lietuviškosios „Rusijos sulaikymo strategijos“ kai kada itin primityvios, kelia juoką arba verčia atidžiau suklusti. Nejaugi ragindami uždrausti „Litovskij kurjer“ manome padeda Lietuvai apsaugoti nuo neigiamos informacijos? Nejaugi nuoširdžiai tikime, jog blokuodami „NTV Mir Lithuanian“ televiziją išvengsime neigiamos Rusijos propagandos?

Ir vis tik Lietuvai privalo ieškoti „penktosios kolonos“ atstovų, nes tvirtinimai, esą Rusija neturi Lietuvoje įtakos agentų – tokia pat nesąmonė, kaip ir kalbos apie būtinybę uždaryti „Litovskij kurjer“ ar „NTV Mir Lithuanian“ nekuriant savų informacinių versijų.

Mums belieka pavydėti Estijos žvalgybai KAPO, nebijančiai savo ataskaitose nurodyti gausybės įtartinų pavardžių ir organizacijų. KAPO kasmetinės ataskaitos – žymiai išsamesnės nei lietuviškojo VSD ataskaitos. Nepaisant konkretumo estų žvalgyba teismuose dar nepralaimėjo nė vienos šmeižto bylos.

Nepralaimėta greičiausiai dėl to, kad tiek estų žvalgybai, tiek estiškiems teismams netrūksta nei profesionalumo, nei principingumo, nei patriotiškumo, nei sveiko proto.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

The Yale Conference on Baltic & Scandinavian Studies

Jungtinė AABS, SASS ir Yale European Studies Council konferencija

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Kovo 13–15 dienomis Yale universitete (New Haven, CT) surengta konferencija sutraukė apie 550 dalyvių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, JAV, Kanados, Australijos, Brazilijos, Prancūzijos, Norvegijos, Švedijos, Danijos viso iš 22 kraštų. Konferencijos sesijos vyko anglų kalba, nors koridoriuose tarp sesijų buvo galima išgirsti dalyvius kalbantis įvairiomis kalbomis, kai kurie jų laisvai kalbėjo keliomis kalbomis.

Konferencija buvo pavadinta „Yale Conference on Baltic & Scandinavian Studies“, nes ją rengė Yale universiteto European Studies Council kartu su dviem kitomis organizacijomis – AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) ir SASS (Advancement of Scandinavian Council at Yale University). Tai buvo antra jungtinė AABS ir SASS konferencija – pirmoji surengta 2010 metais University of Washington (Seattle). Įsitraukė ir konferencijos šeimininkai, Yale universitetas. Iš viso buvo keturi konferencijos pirmininkai.

Lietuviams prestižinis Yale universitetas gerai žinomas. Jame ilgus metus dėstė (dabar jau profesorius emeritus) Tomas Venclova. Čia doktoratą 1951 m. apgynęs Juozas Kazickas buvo vienas iš universiteto Baltic Studies Program steigimo mecenatų (kartu su dr. Kristaps J. Keggi, MD ir Juris Padegs). Kazickų šeimos fondo atstovė aktyviai dalyvavo konferencijos sesijose.

Dabartinis programos koordinatorius, dr. Bradley Woodworth buvo vienas šios konferencijos ruošos komiteto pirmininkų. Remiantis informacija, pateikta programiniame leidinyje, konferencijoje vyko 150 sesijų ir buvo daugiau nei 400 pranešimų bei pristatymų. Pirmoje jungtinėje konferencijoje prieš ketverius metus AABS ir SASS savo programas rengė atskirai, lygiagrečiai vyko dvi konferencijos. Šį kartą buvo stengiasi rasti tarpdisciplininių temų ir konferencijos ruošos komitetai dirbo kartu. Prie vienos sesijos prisidėjo ir vokiečių studijų grupė (German Studies Association).

Akademinės sesijos

Neįmanoma aprėpti visų konferencijos sesijų, visose neįmanoma dalyvauti, nes daug kas vyksta vienu metu. Vien kalbančių lietuviškomis temomis buvo nemažai – pranešėjai iš Lietuvos bei svetur gyvenantys, kelintos kartos lietuviai ar visai neturintys lietuviško kraujo, bet susidomėję lietuviškomis temomis. Buvo progos išgirsti apie dainų švenčių tradicijas ir svarbą, naujai apie Žemaitę ir moterų literatūrą, okupacijos laikų vestuvinius papročius Lietuvoje, naujienų iš energetikos, istorijos bei politikos. Sužinojome apie JAV universitete studijuojančius latvių kalbą bei apie Lietuvoje besimokančius lietuvių kalbos. Ne viena sesija buvo skirta Pirmojo bei Antrojo pasaulinių karų, okupacijos bei trėmimų pasekmėms – iš politinės, religinės, istorinės perspektyvos ir per prisiminimų rašymą bei tyrimus. Buvo gildinama žydų, holokausto ir karimų istorija bei BATUN (Baltic Appeal to the United Nations – 45 pabaltiečių memorandumas, pasirašytas 1979 m. rugpjūčio 23 d. kaip protesto

Sesijoje „National(ist) Philosophy and Thought“.

Ramunės Kubliūtės nuotraukos

pareiškimas prieš Ribbentropo-Molotovo pakta) politiniai pasiekimai JAV. Buvo tyrinėjama žiniasklaida, teatras, ekonomika, menas ir daugelis kitų sričių. Pranešimus skaitė profesoriai, nepriklausomi mokslininkai (independent researchers), įvairių profesijų atstovai ir studentai.

Studentai konferencijoje pasireiškė savo tyrimais. Pvz. Duke universiteto studentė Celia Goble tyrinėjo sovietų sistemą, minėdama Lietuvos Kryžių kalno atvejį. Studentas Lukas Aubin iš Prancūzijos (French Institute of Geopolitics) kalbėjo apie Latvijos kurortą Jūrmalą, gydyklų bei architektūros istoriją, svetimšalių investicijas, dabartinę vaizdą bei ateities perspektyvas. Asta Kraskouskas (Boston College of Theology and Ministry) kalbėjo apie Vėlinės Lietuvoje kaip susitikimo vietą, mirusių pagerbimą bei pasipriešinimo būdą sovietams. Paskutiniosios konferencijos sesijoje studentė iš Paryžiaus, Emilija Pundžiūtė-Gallois (Sciences, Po) kalbėjo apie viešą diplomatiją, tema – Rusijos diplomatų arogancija santykiuose su Baltijos šalimis.

Neakademinė konferencijos pusė

Konferencijos metu vyko įvairūs posėdžiai, susirinkimai ir kultūriniai renginiai. Norinys apžiūrėti Yale universitetą galėjo pasivaikščioti po šio seno JAV universiteto kiemus.

Pirmą konferencijos dieną, ketvirtadienį po pietų, vyko pirmoji programinė sesija ir vienintelė konferencijos plenarinė sesija, kurios metu apie vikingus karininkus kalbėjo Yale universiteto Forst Family profesorius Anders Winroth (jo pranešimo tema „The Curious Career of the Viking Berserk“). Ketvirtadienį vakare Beinecke Rare Book and Manuscript Library pastate buvo surengtas priėmimas. Tai buvo pirmą kartą visiems pabendrauti, apžiūrėti vitražuose išstatytas senas knygas. Pastato

Gediminas Lankauskas (University of Regina, Kanadoje) skaitė pranešimą tema: „Communists, Catholics, and Crafted Traditions at the Soviet Lithuanian Wedding“.

centre, lyg kokia kelių aukštų skulptūra, matėsi išpūdingos, stiklinėmis sienomis apsuotos lentynos su retomis ir vertingomis knygomis. Po priėmimo dalyviai išsiskirstė mažesnėmis grupelėmis: lietuviai mokslininkai buvo kviečiami į Omni viešbučio mažąją salę, kur New Haven lietuvių bendruomenė vaišino kava, arbata ir vaisiais. Buvo trumpų sveikinimo kalbų, nuotaikingas susipažinimas ir bendra grupės nuotrauka. Ketvirtadienio vakarą užbaigė AABS konferencijų dalyviams jau tradicija tapęs li-

Nukelta į 10 psl.

Sesijoje „Roundtable: Activists Revisit Baltic (BATUN): Scandinavian Cooperation to Restore Baltic Independence, 1983–1991“. Ją moderavo Elona Vaišnienė.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Iš k.: J. Milukas, J. Jankauskas, A. Augylienė, JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorke apylinkės valdybos narys Arūnas Tirkšliūnas, D. Montvydas, V. Sarapinas, R. Sprindys, S. Kavaliauskas ir muzikantas bei kompozitorius Marius Leskauskas.

Arūno Tirkšliūno nuotr.

Atletų klubas šventė jubiliejų

Kovo 29 d. vakarą seniausia Amerikoje lietuvių sporto mėgėjų organizacija – New Yorke lietuvių atletų klubas – pakvietė narius, gerbėjus, draugus bei bičiulius į savo 110 metų jubiliejaus minėjimą. Į šventę atvyko Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas su žmona Vyte, JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorke apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys su vyru Gediminu, buvę Klubu vadovai Juozas Milukas, Aldona Augylienė, Stanislovas Kavaliauskas, dabartinis jo pirmininkas Jonas Jankauskas, gausus jo narių bei gerbėjų būrys. Klubu vadovas J. Jankauskas pasveikino šventės dalyvius ir pasidžiaugė per daugelį metų susiklosčiusiomis giliomis ir prasmingomis Klubu tradicijomis bei pasiektais rezultatais. Už didžiulį atliktą darbą jis dėkojo visiems buvusiems Klubu pirmininkams, atskirai pristatydamas šventėje dalyvavusius buvusius jo vadovus. V. Sarapinas įteikė dabartiniam Klubu vadovui J. Jankauskui generalinio konsulato sveikinimą. „110 metų

laike ir erdvėje – tik mažytė atkarpėlė. 110 metų konkrečios organizacijos gyvenime – didelė laiko atkarpa, suteikianti jai puikų šansą ikūnyti savo veiklos prasmę ir pasiekti gražių rezultatų. Jūs, mieli New Yorke lietuvių atletų klubo nariai – tiek buvę, tiek dabartiniai – šį šansą išnaudojote idealiai. Apie tai byloja turtinga Jūsų garbingo Klubu istorija bei nepriekaištinga reputacija”, – kalbėjo jis. Generalinis konsulas taip pat pasveikino visus šventės dalyvius su 10-osiomis Lietuvos įstojimo į NATO metinėmis. „Lygiai prieš dešimt metų Lietuva buvo priimta į NATO valstybių šeimą, kas šandieniniame geopolitiniame kontekste – turiu galvoje įvykius Ukrainoje – yra ypatingai aktualu ir svarbu”, – sakė jis. New Yorke lietuvių atletų klubas savo nariams, gerbėjams ir svečiams padovanojo žinomo Lietuvos dainų autorius ir atlikėjo Donato Montvydo akustinį koncertą.

Generalinio konsulato
New Yorke info

Sveikuoliai ištrūko į pavasarėjančią gamtą

Genovaitės Meškeliienės archyvo nuotr.

New Yorke lietuviai kovo 16 d., sekmadienį, jau 11-tą kartą rinkosi sportuoti pasaulio lietuvių renginyje „Už blaivią Lietuvą“, šį kartą naujoje vietoje – prie Apreiškimo bažnyčios. Organizatorė Genovaitė Meškeliene kvietė visus atitrūkti nuo kompiuterių, pasidabinti lietuviška atributika ir pasidžiaugti pavasarėjančia gamta. Po šv. Mišių lietuviai sportiniu ėjimu žygiavo 3 kilometrų atkarpą, mankštinosi ir, kad linksmiau būtų, įjungė graikiško šokio „Sirtakis“ elementų.

„Draugo“ info

Pažintis su Prancūzijos intelektualia pora Antano Sutkaus parodoje Washingtone

Kovo 6 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Washingtone atidaryta žymaus Lietuvos fotografo Antano Sutkaus paroda „Jean Paul Sartre ir Simone de Beauvoir Lietuvoje“. Ši paroda – specialus Washingtone vykstančio tarptautinio Frankofonijos festivalio renginys. Ambasadoje eksponuojamos žymiosios Prancūzijos intelektualų poros viešnagė Kuršių nerijoje 1965 m. vasarą įamžinančios Antano Sutkaus fotografijos.

Į parodos atidarymą susirinkusius svečius pasveikino Washingtone viešėjęs Lietuvos Respublikos švietimo ministras Dainius Pavalkis ir Ukrainos ambasadorius JAV Olexander Motsyk.

1965 m. užsieniečiams keliauti po TSRS be oficialių leidimų buvo beveik neįmanoma. Simone de Beauvoir ir Jean Paul Sartre gavo retą leidimą, o jų kelionė buvo rūpestingai suplanuota ir prižiūrima. Jaunus intelektualus, kurie lydėjo sutuoktinius jų savaitinės kelionės po Lietuvą metu, parinko tarybų valdžios patikėtiniai. Su įžymiais svečiais turėjo keliauti du garsūs literatai: Lenino premijos laureatas bei Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas Eduardas Mieželaitis su žmona bei sūnumi ir Mykolas Sluckis. Antanas Sutkus, tuomet 26-erių metų žurnalistikos studentas, buvo Mykolo draugas. Netikėtai svečių automobilyje atsiradus laisvai vietai, Antanas buvo pakviestas keliauti kartu. Kelionės metu jis nepaleido fotoaparato iš savo rankų, o garsusis filosofas, sužavėtas gamtos ir pokalbių apie literatūrą, ilgai net nepastebėjo, kad buvo fotografuojamas.

Trumpo Jean Paul Sartre ir Simone de Beauvoir apsilankymo Lietuvoje metu A. Sutkus sukūrė visą seriją išimtinų nuotraukų. Viena jų tapo ciklo kulminacija – „Sartras kovoja su vėju Kuršių Nerijoje“.

Žymiojoje fotografijoje vaizduojamas vienišas, tamsiu paltu vilkintis, rankas už nugaros sunėręs J. P. Sartre. Šiame kadre jis ikūnija esminę egzistencializmo idėją – nuolatinę žmogiškosios būties įprasminimo paiešką, tikėjimą asmenine laisve ir moraline atsakomybe už asmeninius pasirinkimus. Pats J. P. Sartre šią nuotrauką sustabdė akimirka apmąstė „Užrašuose apie etiką“ (1983 m.).

Dėl šios „Sartras kovoja su vėju Kuršių Nerijoje“ nuotraukos autorystės A. Sutkus buvo patekęs į įdomią situaciją. Į Paryžių nusiųsta be jokio parašo garsioji fotografija buvo neteisingai priskirta fotografui Henri Cartier-Bresson, tačiau turėjęs negatyvą A. Sutkus nesunkiai įrodė savo autorines teises.

Tos pačios fotografijos įtaigos paveikta prancūzų skulptorė Roseline Granet sukūrė J. P. Sartre bronzinę skulptūrą, kuri šiuo metu stovi Prancūzijos nacionalinės bibliotekos kiemelyje Paryžiuje.

Paroda Lietuvos Respublikos ambasadoje Washingtone veiks iki gegužės vidurio.

„Draugo“ ir Evaldo Stankevičiaus,
LR kultūros atašė JAV, info

Parodą aplankyti Lietuvos Respublikos ambasadoje Washingtone galima iki gegužės vidurio.

E. Stankevičiaus nuotr.

Floridos lietuvė sėkmingai dirba laivybos versle

VAIDA LOWELL

„Cruise Shipping Miami 2014“ parodos, įvykusios kovo 10–13 d., šurmulyje jau aprimo, tačiau organizatoriai džiaugiasi, kad per 30 renginio gyvavimo metų, šiemet paroda pritraukė rekordinį lankytojų skaičių. Čia apsilankė apie 12,000 lankytojų, o savo paslaugas ir produktus pristatė per 900 kompanijų iš 127 šalių. Apie Lietuvos stendą šioje parodoje bei parodos metu pasirašytą bendradarbiavimo sutartį tarp Klaipėdos ir Miami uostų „Draugas“ jau rašė, tačiau nedaugeliui žinoma, kad viename parodos stendų buvo galima sutikti lietuve, gyvenančią Floridos valstijoje ir jau ne vienerius metus dirbančią laivybos versle.

Jūratė Hellow atstovauja vokiečių kompanijai „Schaller Automation“. Ši kompanija gamina alyvos, tepalų garų detektorius (angl. – oil mist detectors) vidutinio dydžio laivų varikliams. Kompanijos klientai – kruizų kompanijos, karo laivynas, pakrančių apsauga ir laivų variklių gamintojai.

Pagrindinis kompanijos biuras ir gamykla yra įsikūrusi Vokietijoje, netoli Frankfurto, Blieskastel mieste. Kompanija turi atstovybes įvairiose pasaulio šalyse, pagrindiniai centrai yra Kinijoje, Korėjoje, Singapūre ir JAV. Jūratė yra kompanijos viceprezidentė ir vadovauja kompanijos centrui JAV. Šios atstovybės teritorija apima Šiaurės, Centrinę ir Pietų Ameriką. Jūratė yra vienintelė „Schaller Automation“ dirbanti moteris, kuri vadovauja kompanijos centrui. Ji mielai sutiko pasidalinti savo atsiliepimais apie „Cruise Shipping Miami 2014“ parodą ir laivininkystės išvalgomis su „Draugo“ skaitytojais.

– Ar kasmet dalyvaujate šioje parodoje?

– „Schaller Automation“ kasmet dalyvauja šioje parodoje, o šie metai buvo aštunti iš eilės.

– Kaip jūs pati atsidūrėte laivybos versle?

– Laivybos versle atsidūriau atsitiktinai. Nuo 2004 m. buvau šios kompanijos patarėja finansiniais klausimais, o 2011 m. man buvo pasiūlyta vadovauti JAV atstovybei. Iš pradžių bijojau, maniau nesusigaudysiu inžinerijos ar variklių srityse, bet padėjo Vilniaus universitete įgytas fizikės išsilavinimas. Dabar tvarkausi gana sėkmingai, „Schaller Automation“ pasiekia gerų rezultatų, kartu su inžinieriais kuriame didelius projektus.

– Ar daug lietuvių sutinkate šiame versle?

– Lietuvių šiame versle dar nesutikau, bet aš nekalbu apie dirbančius laivuose. Turiu omenyje variklių apsaugos priemonių srityje.

– Jūsų atstovaujama kompanija gamina detektorius laivų varikliams. Kaip jūs apibūdintumėte apie laivybą daug nenusimanančiam žmogui, kas tai yra?

– Alyvos ar tepalų garų detektorius yra įtaisos ant laivo variklio, dažniausiai per vidurį. Tik prasidėjus alyvos ar tepalo nutekėjimui, pirmiausiai atsiranda garai, nes lašai papuola ant įkaitusių variklio įrenginių. Būtent tada detektorius ir sustabdo variklį tam, kad būtų galima išvengti sprogo.

„Schaller Automation“ gamina detektorius jau daugiau nei 50 metų, ir iki šiol laivininkystėje nebuvo nei vieno nelaimingo atsitikimo, kuris būtų įvykęs dėl mūsų produkto kaltės. Tai yra labai didelis pasiekimas. Ši kompanija valdo apie 50 procentų visos detektorių rinkos, o kitos dešimt bendrovių pasidalina likusią dalį rinkos.

– „Cruise Shipping Miami 2014“ Klaipėdos ir Miami uostų vadovai pasirašė itin reikšmingą dvišalę bendradarbiavimo sutartį, kuri, tikimasi, pritrauks daugiau kruizinių laivų į Lietuvą. Kaip manote, kuo kruizų kompanijoms ir amerikiečių turistams patraukli Lietuva?

– Lietuva yra labai graži šalis ir pritraukia ne vien amerikiečius. Lietuvių svetingumas nustebina ne vieną turistą. Kiekviena pasaulio šalis turi ką parodyti, reikia tik mokėti pateikti.

– Didžiausioje pasaulio kruizinės laivybos parodoje ir konferencijoje buvo aptariamoms kruizų laivybos perspektyvos, nagrinėjami aktualūs aplinkosaugos, laivyno atnaujinimo ir plėtros, laivų statybos ir projektavimo aspektai, laivuose teikiamos paslaugos, naujos technologijos, keleivių aptarnavimas kruiziniuose terminaluose ar net kelionių mai-

Jūratė Hellow su pagrindinės įstaigos, esančios Vokietijoje, pardavimų direktoriumi Gerard Di Benedetto

to aptarimas. Ar teko paklausti paskaitininkų pranešimų? Kokie pranešimai labiausiai įstrigo iš šios parodos?

– Neturėjau galimybės pasiklausti lektorių pranešimų, nes buvau užsiėmusi su esamais ir būsimais klientais. Ši paroda truko 3 dienas, laiko nebuvo tiek jau daug, ir labai norėjau pabendrauti su lietuviais, atstovaujanciais Klaipėdos uostui. Turiu daug pažinčių kruizinių kompanijų atstovybėse, bandau juos sudominti Lietuva ir dažniau užsukti į Klaipėdą.

– Kokios Europos kruizų naujienos buvo pristatytos parodoje?

– Šiais metais labai reikšmingų ar netikėtų naujienų nebuvo pristatyta, bet ypač daug dėmesio buvo skiriama keleivių saugumui.

– Viena iš konferencijos temų buvo apie vis didėjančią Azijos ir Australijos įtaką laivininkystėje. Prieš metus australų multimilijonierius Clive Palmer paskelbė apie „Titanikas II“ laivo statybas ir planus šį laivą statyti Kinijoje. Nauju laivu C. Palmer ketina sėkmingai užbaigti nesėkmingai susiklosčiusią legendinio „Titaniko“ kelionę, kai laivas 1912 m. susidūrė su ledkalniu ir nuskendo. Ar „Titanikas II“ buvo pristatytas šioje parodoje?

– „Titanikas II“ nebuvo pristatytas šioje parodoje. Tai yra privačios kompanijos, „Blue Star Line“, kurios savininkas yra Clive Palmer, projektas, o šios idėjos ir projekto pristatymas įvyko 2012 m. Planuojama projektą pabaigti 2016 m., tada turbūt turėtume tikėtis galutinio laivo pristatymo.

– Pratešiant mintį, prieš šimtmetį kartu su „Titaniku“ nuskendo beveik pusantro tūkstančio žmonių, tarp kurių buvo ir lietuvių. Įvykus katastrofai, tyrimų komisijos nustatė, kad to meto prabangiausiame laive buvo nepakankamai valčių. Kaip šių dienų kruiziniai laivai užtikrina keleivių saugumą?

– Šioje parodoje, kaip jau minėjau, labai daug dė-

„Schaller Automation“ stendas

Organizatorių nuotraukos

mesio buvo skiriama keleivių saugumui. Ir dėl to mūsų prekės paklausa labai padidėjo. Kruizinės kompanijos pradeda įtaisyti detektorius ant kiekvieno variklio ir stengiasi atnaujinti jau turimus modelius. Bet kuriame kruiziniame laive dabar yra tiek vietų gelbėjimosi valtys, kiek yra keleivių ir įgulos narių, be to, kiekvienam žmogui yra užtikrinta gelbėjimosi liemenė.

– Ar parodoje buvo aptariama, kokius kruizus amerikiečiai daugiausiai renkasi: poilsinius, pažintinius? Kokiais maršrutais?

– Kelionė kruiziniu laivu yra ir pažintinė, ir poilsinė. Juk beveik kiekvieną dieną atsiduri vis kitame mieste ar net šalyje, nereikia persikelti iš viešbučio į viešbutį – labai patogiu, nes viskas yra kartu: viešbutis, restoranas, pramogos ir ekskursijos. Nori – išlipi iš laivo, nori – lieki laive ir ilsiesi. Mano supratimu, tai labai patogus būdas keliauti, nes ir pailsi, ir daug pamatai.

– Ar jūs pati daug keliaujate kruiziniais laivais? Kur lankėtės?

– Aš esu keliavusi kruiziniais laivais labai daug, kiekvienais metais 1–2 kartus. Gyvenu Floridoje – labai patogiu, nes beveik visi kruiziniai laivai aplanko Miami ar Fort Lauderdale uostą. Ir tikrai dar daug keliausiu ateityje. Aplankiau Viduržemio jūros šalis, Karibų salas, Aliaską, bet dar liko daug neišbandytų maršrutų.

– Kuo ši paroda jus pačią nustebino?

– Paroda nustebino lankytojų skaičiumi – šiais metais apsilankė ypač daug. Tai rodo, kad kelionės kruiziniiais laivais populiarėja.

– Ačiū už pokalbį.

Lietuvos kampelis „Cruise Shipping Miami 2014“ – gyvas ir spalvingas. Prie stalo (iš k.): Saulius Laumenis, UAB „Limarko jūrų agentūra“ gen. direktoriaus pavaduotojas ir Marius Serapinas, UAB „Krantas Travel“ vadybininkas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Pirmąją 2014 m. pavasario dieną „Verpsčių“ būrelis vyr. skautės pasitiko su (iš k.): Aldonos Rauchienės pasakaita „Apie ką kalba margučių raštai ir spalvos“, Nijolės Martinaitytės-Nelson skaitytomis poeto Henriko Radausko pavasario eilėmis, Genovaitės Treinienės dėmesiu Rūtos Daukienės Velykaičių marginimo pamokai bei Rugilės Šlapkauskienės žydinčių tulpių puokštėmis. Ritonės Rudaitienės nuotr.

Vasaros stovykla Rake 2014

Tuoj prasidės šios vasaros stovyklos registracija. Pasižymėkite savo kalendoriuose – Čikagos lietuvių skautų tuntų registracija vyks nuo liepos 19 iki rugpjūčio 2 dienos. Visi susimokėję Lietuvių skautų sąjungos nario mokestį ir ne jaunesni nei 8 metų, kviečiami kartu stovyklauti. Taip pat vyks ir Jaunų šeimų pastovyklė.

„2014 PASLAPČIŲ IEŠKONĖ – WASHINGTON, DC“

Kada: 2014 m. birželio 14–15 d.
Kur: Washington, DC vidurmiestyje

Kas dalyvaus:
Prityrę skautai,-ės, Jūrų skautai,-ės

Informacija: www.skautai.net

KAIP PASIRUOŠTI „PASLAPČIŲ IEŠKONEI“?

- 1. Užsiregistruokite iki 2014.04.15.** Pilnai ir tiksliai užpildyti visas registracijos formas!
- 2. Fizinis pasiruošimas.** Per „Paslapčių ieškonę“ teks nemažai vaikščioti, bėgioti, laiptuoti, nešti, rišti. Jau dabar pradėkite fizinį pasiruošimą.
- 3. Skautiškas lavinimas.** Per „Paslapčių ieškonę“ teks išspręsti „Kliūtis“ („Detours“), kurių pagrindas bus skautų ir skaučių Patyrimo laipsnių reikalavimai. Tuos reikalavimus galima rasti www.skautai.net interneto svetainėje, Seserijos ir Brolijos puslapiuose.
- 4. Orientacija.** Per „Paslapčių ieškonę“ keliausite per Washington, DC miestą. Prisiminkite, kaip naudotis kompasu ir žemėlapiu. **Labai svarbu!!!**
- 5. Washington, DC miesto pažinimas.**
  - Iš anksto susipažinkite su Washington, DC miesto pagrindinėmis gatvėmis.
  - Iš anksto susipažinkite su Washington, DC susisiekimo priemonėmis – traukinių, autobusų ir tramvajų linijomis.
  - Iš anksto susipažinkite su Washington, DC žymesniais paminklais, parkais, pastatais, parodotuvėmis ir rajonais (neighborhoods).

PAGRINDINIS VIEŠBUTIS

GAUNAME NUOLAIDĄ – GROUP DISCOUNT AVAILABLE

Embassy Suites Crystal City

1300 Jefferson Davis Highway
Arlington, VA 22202
703-979-9799

<http://embassysuites.hilton.com/en/es/groups/personalized/W/WASCRES-LSA-20140613/index.jhtml>

(Užsakyta 15 kambarių. Viešbutį reikia užsisakyti iki 2014.04.27).
Kaina – 119 dol. nakčiai (su mokesčiais – 134,47 dol. arba 34 dol. asmeniui (keturiose kambarijose))

ATSARGINIS VIEŠBUTIS

NEBUS NUOLAIDOS-NO GROUP DISCOUNT

Residence Inn Arlington Pentagon City

550 Army Navy Drive
Arlington, VA 22202
703-413-6630

<http://www.marriott.com/hotels/travel/waspt-residence-inn-arlington-pentagon-city/>
– 220 dol./naktį (– 55 dol./nakčiai/asmeniui (per naktį/per person/quad occupancy))

ATSARGINIS VIEŠBUTIS

NEBUS NUOLAIDOS-NO GROUP DISCOUNT

Doubletree Hotel Pentagon City (near Residence Inn)

300 Army Navy Drive
Arlington, VA 22202
703-416-4100

<http://doubletree3.hilton.com/en/hotels/virginia/doubletree-by-hilton-hotel-washington-dc-crystal-city-DCAAEDT/index.html>
– 125 dol./nakčiai, – 60 dol./nakčiai/asmeniui (per naktį/per person/double occupancy)

KUR RENKAMĖS

2014 m. birželio 14 d., šeštadienį, 1 val. p. p.

Catholic University of America

Caldwell Auditorium

620 Michigan Ave. N.E.

Washington, DC 20064

Žemėlapij rasite: <http://www.cua.edu/res/docs/cuamap.pdf>

Aptarti pirmieji popiežiaus metai

Atkelta iš 1 psl.

JAV jėzuitų savaitraščio „America“ redaktorius Matt Malone, SJ pradėjo pranešimą aptardamas Jono Krikštytojo klausytojams įvardintą bendruomeninę nuodėmę – Dievą suprasti klaidingai. Tikėjimo širdis esti ryšys, žmogus žmogui, žmonės Dievui, ne taisyklės. Jėzaus Kristaus Dievo įvaizdis – save kitiems atiduoti, aiškino kun. Malone. Dievo kiekviename ieškoti – popiežiaus nuolatinis mokymas.

Loyola teologijos prof. Peter Bernardi, SJ iškėlė ignaciškus popiežiaus įžvalgų pradus, kilusius iš brendimo Jėzaus Draugijoje ir įgyvendintus kasdieniame kunigo bei vyskupo gyvenime. Rasti gėrio kiekviename, ieškoti Dievo visur, tvirtinti kiekvieno ryšį su Dievu ir Dievo su žmogumi, sugebėti iširti ir suvokti esmines vertybes. Buvęs JAV ambasadorius Vatikanui, iš Kubos kilęs dr. Miguel H. Diaz dar ryškiau ir jausmingiau apibūdino jėzuitišką popiežiaus paveldą nebėgti nuo pasaulio, o pasaulyje veikti. Dievo buvimas yra visuotinis ir liečia visus žmones. Tikėjimas ir veikla visuomet visuotinė ir vietinė – Bažnyčia yra kaip (karo) lauko ligoninė, skubanti prie labiausiai sužeistų. Tokia misijinė veikla nustato bendravimo kultūrą, priešingą žvilgsniui tik į save.

Feministinės teologijos žinovė dr. Susan Ross, buvusi ir JAV katalikų teologų sąjungos pirmininkė, viltingai žvelgia į ligšiolinius popiežiaus pasisakymus, laukdama, kad moterys Bažnyčioje neštų dar didesnę atsakomybę ir sprendžiamą vaidmenį įstaigose bei veikloje. Jau dabar moterys yra vyskupijų kanclerės, sielovados vedėjos, laukiama, kad už pusantrų metų jų balsai bus išgirsti ir vyskupų sinodo ruošoje, kaip ir pačiame sinode.

Žinomas Vatikano reikalų korespondentas John Allen išvardija tris popiežiaus Pranciškaus mokymo ir veiklos dėsnius, pavadindamas juos šulais arba stulpais. Nuo pirmos akimirkos savo kalbose vyskupams, kardinolams, Vatikano kurijai Pranciškus iškelia vadovavimą kaip tarnystę, bet ne galios ir prievolių luomą. Jo kukli elgsena, gyvenama vieta ir kiti žiniasklaidoje plačiai išskelti bruožai liudija jo paties supratimą apie vadovo tarnystę žmonėms. Bažnyčią popiežius išivaizduoja misionierišką, bet neužsidariusią zakristijoje ar savo vidaus reikaluose. Jis susitinka su įvairiausiais žmonėmis, kalbėjosi su garsiu ateistinio laikraščio redaktoriumi, planuoja kelionę į Šv. Žemę su Rytų Bažnyčios patriarchu (kuris pats kviečia pasitarti visų keturiolikos savarankiškų stačiatikių Bažnyčių vadovus po 1600 m. pertraukos). Pagrindinė popiežiaus skelbiama žinia – Geroji Naujiena – Dievo gailestingumas. Bažnyčia yra ir dar labiau turėtų tapti gailestinga bendruomene, padedanti, kur gali ir kur labiausiai reikia, kaip kokia karo lauko ligoninė.

Popiežiaus populiarumą rodo įvairiausi duomenys – tokie kaip popiežiaus Facebook ir Twitter sekėjai. Iki jo tik du popiežiai yra buvę „Time“ žurnalo viršelyje (pareiškė eję daugiau nei metus), pernai leidinys Pranciškų paskelbė „metų žmogumi“ praėjus tik keliems mėnesiams po jo išrinkimo. J. Allen labai viltingai priima duomenis apie JAV katalikų palankumą popiežiui – jam pritaria arba labai gerai vertina 90 proc. Amerikos katalikų. Korespondentas siūlo ir „dešiniems“, ir „kai-

Iš k.: dr. Miguel H. Diaz (Dayton University, buvęs JAV ambasadorius prie Šventojo Sosto); kun. Matt Malone, SJ. (America magazine vyr. redaktorius); dr. Susan Ross (Loyola University Chicago); kun. dr. Gustavo Morello, SJ (Boston College); John L. Allen Jr. (CNN apžvalgininkas, The Boston Globe redaktorius); kun. dr. Peter Bernardi, SJ (Loyola University Chicago) Dainos Čyvičienės nuotr.

riesiems” atsiliiepti į popiežiaus skelbiamą kryptį eiti į pasaulį, darbais liudyti Dievo gailestingumą. Popiežius savo žodžiais bei elgesiu kreipia dėmesį į labiau vargstančius – tai ir jo asmens bruožas, ir jo sąmoningai ir gambiai vedamos „politikos“ Bažnyčioje ir pasaulyje.

Klausimų bei pasisakymų dalyje išsamiausiai buvo aptartas klausimas

apie tuometinio jėzuitų provincijolo Bergoglio laikyseną karinės diktatūros Argentinoje laikais. Prof. Morello pats kalbėjęs su vienu suimtuju jėzuitu, kurį aplinkiniais būdais kun. Bergoglio palaikė ir iš žiauraus kalėjimo ištraukė. Simpoziumo kalbėtojų minčių aptarimą ir klausimų valandėlę vedė ilgametis „Newsweek“ religinio skyriaus redaktorius Kenneth Woodward.

Kartu su Hank Center for the Catholic Intellectual Heritage direktoriumi kun. Mark Bosco, SJ simpoziumą rengė jo asistentė Gabija Steponėnaitė. Simpoziumo, kaip ir kitų renginių, pokalbių ir programų vaizduojamos bei tekstus, o taip pat būsimus renginius studentams, dėstytojams ir visuomenei galima rasti www.luc.edu/ccih.

NATO

Atkelta iš 1 psl.

NATO po dešimties mėnesių atnaujino bendradarbiavimą. Aljansas pareiškė, kad NATO ir Rusijos taryba turėtų tapti forumu, kuriame būtų aptarti nuomonių skirtumai ir pradėtas dialogas.

Kalbėdamas su žurnalistais po susitikimo antradienį, NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen teigė, jog tikisi, kad tai nepakenks Rusijos dalyvavimui bendruose tarptautiniuose projektuose Afganistane, pavyzdžiui, kovos su narkotikais programoje.

Užsienio reikalų ministrai NATO ir Rusijos santykius peržiūrės birželį vykstančiame susitikime.

Maskva išpėja Ukrainą dėl NATO

Briuselyje renkantis Aljanso šalių užsienio reikalų ministrams, Rusija išpėjo Ukrainą dėl integracijos į NATO ir pareiškė, kad ankstesni bandymai suartėti su Aljansu sukėlė įtampą santykiuose su Maskva bei problemų tarp Rusijos ir NATO.

Rusijos užsienio reikalų ministerijos pareiškime taip pat išpėjama, kad ekonominiai Maskvos ir Kijevo santykiai ateityje „didele dalimi priklausys nuo Ukrainos veiksmų užsienio politikoje“.

Maskva laiko Ukrainą savo įtakos sferos dalimi ir nori užkirsti kelią Kijevo narystei NATO.

Rusijos operacija Ukrainoje truktu 3-5 dienas

NATO ginkluotųjų pajėgų vadas Europoje Philip Breedlove trečiadienį pareiškė, kad Rusija Ukrainos pasienyje surinko pakankamas pajėgas savo tikslams Ukrai-

noje įgyvendinti per 3-5 dienas.

Generolas situaciją šalia Ukrainos sienų apibūdino kaip „keliančią didelį nerimą“ ir teigė, kad didžioji dalis rusų pajėgų liko savo pozicijose, nepaisant skelbiamu kariuomenės atitraukimo. Baiminamasi, kad beveik 40 tūkst. karių gali peržengti Ukrainos sieną ir užimti rytines bei pietines šalies dalis.

„Tai labai didelė ir labai pajėgi karinė jėga“, – „The Wall Street Journal“ žurnalui teigė P. Breedlove.

Skelbiama, kad Rusijos sausumos pajėgos turi pakankamą priedangą iš oro, taip pat lauko ligoninių ir elektroninės kovos įrangos.

„Viso šio ‘paketo’ užtenka išiveržti į Ukrainą, jei tik toks sprendimas bus priimtas, – teigė generolas. – Manome, kad tikslai gali būti pasiekti per 3 ar 5 dienas“.

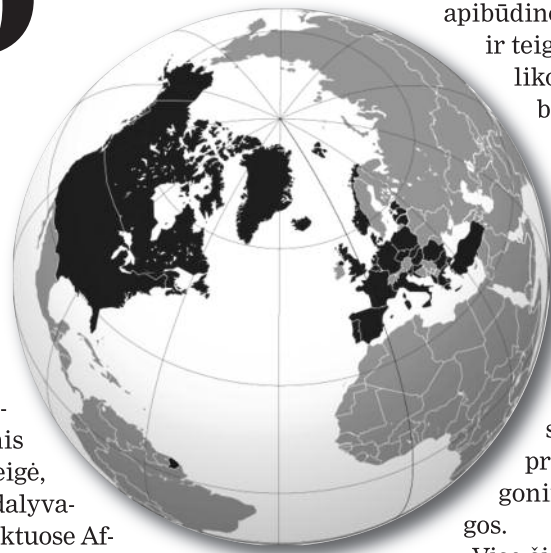
Tarp galimų Maskvos uždavinių P. Breedlove paminėjo sausumos koridoriaus sukūrimą nuo Rusijos iki Krymo, kuris gali būti pratęstas per Odesą iki separatistinio Moldovos Padniestrės regiono. Rusija taip pat turi pakankamai pajėgų užimti visą rytinę Ukrainos dalį.

NATO atstovo teigimu, bet kokie kariniai veiksmai Rytų Europoje turės ilgalaikių pasekmių Aljansui.

V. Janukovyčius: Krymo aneksija - tragedija

Tuo tarpu atstatydamas Ukrainos prezidentas Viktoras Janukovyčius teigė, kad Rusijos įvykdyta Krymo aneksija yra „tragedija“, ir pripažino, jog tikisi, kad Juodosios jūros pusiasalis vieną dieną bus grąžintas Ukrainai.

V. Janukovyčius trečiadienį tai pareiškė interviu naujienų agentūrai AP ir Rusijos NTV televizijai. Jis pažymėjo, jog tikisi įtikinti Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną aptarti sąlygas, pagal kurias Krymas vėl būtų grąžintas į Ukrainos sudėtį.

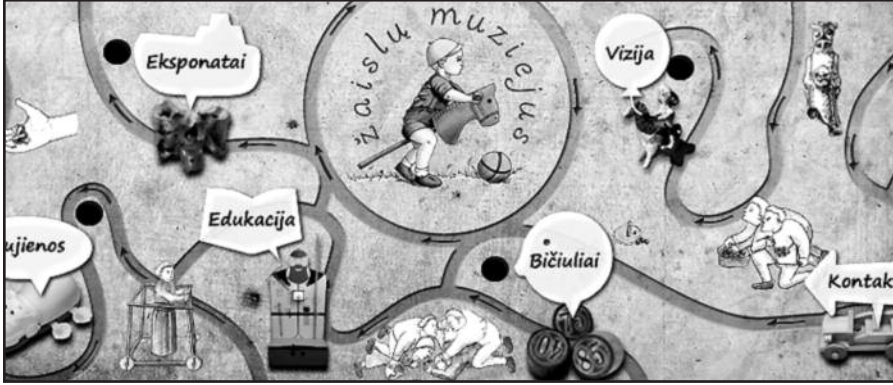

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Žaislų muziejus Vilniuje – tarp dešimties geriausių pasaulyje

Vilnius (www.alkas.lt) – Bolonijos vaikų knygų mugėje kovo 26 d. buvo įteiktas pagrindinis Vaikų muziejų asociacijos „Hands On“ ir Europos muziejų akademijos apdovanojimas „Vaikai muziejuose“. Šiais metais tarp finalininkų buvo išrinktas ir 2012 metais Vilniuje atidarytas pirmasis Lietuvoje Žaislų muziejus.

Jau trečius metus šiame tarptautiniame renginyje yra vertinami ir apdovanojami geriausi pasaulio vaikų muziejai. Pusę metų profesionalai komisijos ekspertai vertino kandidatus iš viso pasaulio. Pagrindinis vertinimo kriterijus – muziejaus ar atskiros ekspozicijos kūrybinis pritaikymas vai-

kams iki 14 metų.

Žaislų muziejus – pirmasis žaislų, žaidimų ir kasdienybės temai skirtas mokomasis muziejus Lietuvoje, kurio tikslas – tapti pirmuoju ir labai svarbiu vaiko žingsniu į kultūros ir muziejų pasaulį. Muziejuje dirba penki specialistai, iš kurių net trys šiuo metu rengia archeologijos ir istorijos daktaro disertacijas bei savo profesionalias žinias apie kasdienybės gyvenimą stengiasi perteikti kiekvienam muziejaus lankytojui. Per metus Žaislų muziejų aplankė ir mokomuose užsiėmimuose dalyvavo per 20 tūkst. lankytojų.

NATO 10-mečiui – „Vilniaus konferencija“

Vilnius (Prezidentūros info) – Prezidentūra, Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijos, bendradarbiaudamos su NATO energetinio saugumo kompetencijos centru, Vytauto Didžiojo universitetu ir Geopolitinių studijų centru, balandžio 3–4 dienomis rengia tarptautinę „Vilniaus konferenciją“.

Pagrindinė Prezidentūroje vykšančio renginio tema – NATO atvirų durų politika. Diskusijų metu bus aptarta NATO plėtros reikšmė tarptautiniam saugumui, NATO atvirų durų politikos aktualijos ir perspektyvos, taip pat – Aljanso ateities vizija bei šalių partnerių vaidmuo joje.

Šiomet sukanka 10 metų, kai Lietuva ir dar šešios valstybės prisijungė prie Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO). Vilniaus konferencija yra proga ne tik paminėti šią sukaktį,

bet ir aptarti NATO atvirų durų politikos perspektyvas artėjančio NATO vadovų susitikimo rugsejo mėnesį kontekste.

Konferencijoje dalyvaus esami ir buvę užsienio reikalų bei krašto apsaugos ministrai iš Aljanso šalių ir NATO šalių partnerių, NATO pareigūnai, mokslinių tyrimų centrų atstovai, akademikai.

Balandžio 3 dieną prieš prasidedant konferencijai užsienio reikalų ir gynybos ministrai lankysis Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose, kur dislokuoti jau dešimt metų NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse vykdančių sąjungininkų kariniai su naikintuvais. Ministrams bus pristatyta oro policijos misija Baltijos šalyse, misijoje dalyvaujantys naikintuvai.

Balandis – internetinių domenų lietuviškais rašmenimis mėnuo

Vilnius (ELTA) – Minint 10 metų sukaktį, kai pradėta interneto svetainių pavadinimus registruoti lietuviškais rašmenimis, visą balandžio mėnesį tokių svetainių registravimui bus taikoma ypač maža kaina.

Domenų registravimo ir prieglobos paslaugų teikėjas „Domenai.lt“ palaiko iniciatyvą. Jos vadovas Donatas Bartusevičius teigia, jog domenai lietuviškais rašmenimis ne tik padeda išsaugoti mūsų unikalią kalbą, bet ir skatina nustoti „švepluoti“ internete.

Domeną su lietuviškomis raidėmis galima registruoti ne tik naudojant interneto svetainę Lietuvoje, bet ir užsienyje, nes užsienio rinkai galima turėti identišką domeną be lietuviškų

raidžių. Tokiu atveju abu domenai gali būti susieti su ta pačia svetaine ir vartotojai, surinkę abu adresus interneto naršyklėje, pateks į tą patį puslapį.

Suteikdami interneto bendruomenei progą palankesnėmis sąlygomis įkurti subdomenus, kurių varduose naudojamos savitosios lietuvių kalbos abėcėlės raidės, visą balandžio mėnesį naujų IDN subdomenų įkūrimui paslaugų teikėjams bus taikoma speciali kaina – 5 litai be PVM.

Domenas – yra internetinės svetainės adresas, kurio pavadinimas sudarytas iš raidžių, skaičių ir kitų ženklų.

V. Putinas gali siekti užimti Baltijos šalis

Vilnius (BNS) – Aneksavęs Krymą ir sutelkęs pajėgas prie sienos su Ukraina, Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas nesiliaus plėsti savo šalies teritorijos, kol „užkariaus“ Baltarusiją, Baltijos valstybes ir Suomiją, pareiškė buvęs artimas Kremliaus vadovo patarėjas.

sifui Stalinui.

Duodamas interviu Švedijos laikraščiui „Svenska Dagbladet“, A. Ilarionovas perspėjo, kad Maskva gali argumentuoti, jog Suomijos nepriklausomybės pripažinimas 1917 metais buvo Rusijos „nacionalinių interesų išdavystė“. Šį interviu cituoja britų laikraštis „The Independent“.

„Putinas laikosi požiūrio, kad jis saugo tai, kas priklauso jam ir jo pirmtakams, – aiškino buvęs prezidento patarėjas. – Dalis Gruzijos, Ukraina, Baltarusija, Baltijos valstybės ir Suomija yra šalys, kurias Putinas laiko savo nuosavybe“.

Pastaraisiais metais A. Ilarionovas padėjo rengti kai kurias Rusijos ekonomikos programas ir atlikdavo V. Putino asmeninio atstovo vaidmenį kai kuriuose Didžiojo aštuoneto (G-8) susitikimuose.

„Privalome priešintis visomis įmanomomis priemonėmis, – aiškino buvęs patarėjas. – Nesu kraujo trokštantis žmogus, tačiau kai kada nėra kito būdo sustabdyti oponentą, tik karine galia. Vienintelis atsakas į aiškia agresiją – demonstruoti ryžtą užtikrinti kolektyvinę gynybą.“

A. Ilarionovas

AP nuotr. se.

Pasak Andrejaus Ilarionovo, kuris 2000–2005 metais buvo V. Putino vyriausiasis patarėjas ekonomikos klausimais, Kremliaus vadovas sieks grąžinti padėtį, kuri egzistavo paskutinio Rusijos caro Nikolajaus II laikais ir valdant Sovietų Sąjungos diktatoriui Jo-

Putinas: Ukrainai reikia konstitucinės reformos

Maskva (BNS) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas telefonu aiškino Vokietijos kanclerei A. Merkel, kad Ukrainai reikia konstitucinės reformos, o nuo Moldovos atskilusiai Padniestrei reikia nutraukti *de facto* blokadą.

Aptariant įvairius padėties Ukrainoje aspektus, V. Putinas pabrėžė, kad labai svarbi šioje šalyje būtų konstitucinė reforma, orientuota į visų

Ukrainos regionų gyventojų teisėtų interesų užtikrinimą.

Taip pat kalbėta ir apie atskilusią nuo Moldovos daugiausia rusų gyventojų turinčią Padniestrę, turinčią sieną su Ukraina. V. Putinas nurodė, kad „būtina imtis efektyvių priemonių, jog būtų nuimta faktinė išorinė šio regiono blokada bei ieškoma teisingo ir visaapimančio Padniestrės problemos sprendimo“.

Rusija atsisakė susitikti su Krymo totorių atstovais

New Yorkas (BNS) – Rusija boikotavo kovo 31 dieną Lietuvos organizuotą neformalų Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos susitikimą su Krymo totorių bendruomenės atstovais.

Rusijos misija prie JT pareiškė, jog Krymas dabar yra Rusijos Federacijos teritorija, todėl padėtis jame nebėra klausimas, kurį turėtų svarstyti JT Saugumo Taryba.

Rusijos misijos prie JT pranešime pabrėžiama, kad susitikimas dėl žmogaus teisių ir žiniasklaidos laisvės Kryme buvo organizuotas ne siekiant pateikti padėties tame regione objektų įvertinimą, „o surengti šališką propagandą šou“.

Atsakydama į šiuos priekaištus, Lietuvos nuolatinės misijos Jungtinėje Tautosose atstovė Rita Kazragienė pareiškė, kad daugelis Saugumo Tarybos narių ir 100 JT Generalinės Asamblėjos šalių laiko neteisėtu praėjusį mėnesį surengtą referendumą dėl Krymo statuso ir nepripažįsta Maskvos įvykdytos šio Juodosios jūros pusiasalio aneksijos.

Pasak jos, uždarame susitikime diplomatomas pirmąkart buvo suteikta galimybė išklausti „tų, kurie žino, kas dedasi Kryme“, nusiskundimų dėl neuztikrinamo informacijos nešališkumo ir žmogaus teisių padėties, ypač Krymo totorių atžvilgiu.

A. F. Rasmussen: NATO toliau plėsis į rytus

Ryga (ELTA) – NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen, kalbėdamas apie grupės šalių prisijungimo prie NATO perspektyvas, pabrėžė, kad organizacijos plėtros į rytus procesas bus tęsiamas ir kad Aljansas sustiprins partnerystę su Ukraina.

Su JAV administracija artimai susijęs šaltinis skelbė, kad Washingtonas planuoja padidinti savo karinį

buvimą Lenkijoje, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Pasak jo, JAV pripažįsta, kad Krymo prijungimas prie Rusijos „yra įvykęs faktas, Maskva vargu ar to atsisakys“, ir todėl, dabar kalbama apie tai, kaip užkirsti kelią tolesnės krizės kurstytiui.

NATO taip pat gali svarstyti galimybę dislokuoti nuolatinės Aljanso bazes Baltijos valstybių teritorijoje.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuvos bankuose – rekordinės indėlių sumos

Lietuviai dar niekada nebuvo tokie turtingi – metų pradžioje indėliai Lietuvos bankuose sudarė 47,6 mlrd. litų ir tai yra visų laikų Lietuvos rekordas. Lietuvos banko vadovas Vitas Vasiliauskas pastebi, kad praėjusių metų pabaigoje reikšmingai padidėjo privačių asmenų indėlių suma, nors pajamos iš palūkanų ir toliau mažėja. V. Vasiliauskas sako, kad indėlių didėjimui įtakos turėjo gerėjanti šalies ekonominė padėtis ir namų ūkių finansinė būklė, taip pat rekordinė, 4,9 mlrd. litų siekianti privačių asmenų piniginių perlaidų suma iš užsienio.

Bankų duomenimis, vien tik gyventojai sąskaitose laiko maždaug 26 mlrd. litų, ir tai taip pat yra Lietuvos rekordas. Šiandien taupo daugiau nei pusė – 59 proc. Lietuvos namų ūkių. 2009 metais tokių buvo 37 procentai.

Be to, statistika liudija, kad praėjusių metų pabaigoje Lietuvoje cirkuliavo 12 mlrd. litų, ir tai – didžiausias grynųjų pinigų kiekis, kuris sukosi rinkoje per pastaruosius daugiau nei dvidešimt metų. Iš dalies tai susiję su nepasitikėjimu komerciniais bankais po „Snoro“ ir Ūkio banko žlugimo, kita vertus, negalima ignoruoti ir šešėlinėje ekonomikoje uždirbamų pinigų.

Ekonomika.lt

Reikalingą euro banknotų kiekį Lietuva skolinsis

Nuo 2015-ųjų metų eurą įsivesti ketinanti Lietuva reikalingą euro banknotų kiekį ketina pasiskolinti iš kol kas neįvardijamos šalies. Tuo tarpu eurų ir euro centų monetos bus nukaldintos Lietuvos monetų kalykloje. Tai numatyta Lietuvos banko valdybos patvirtintose Grynųjų pinigų keitimo gairėse.

Nurodoma, kad Lietuvos bankui reikės įsigyti 132 mln. vienetų eurų banknotų ir 370 mln. vienetų monetų.

Lietuvos bankas eurų banknotų skolinimosi sutartį turi pasirašyti iki liepos 31 dienos, o skolą gražins 2016 metais.

Lietuvos monetų kalykla pagamins 900 tūkst. vienetų eurų monetų rinkinių visuomenei ir 311 tūkst. vienetų dviejų tipų monetų rinkinių prekybininkams. Rinkiniai visuomenei bus pradėti parduoti gruodžio 1 dieną.

Nurodoma, kad eurų monetos bus pradėtos kaldinti, tik Europos Sąjungos (ES) Tarybai priėmus sprendimą dėl euro įvedimo Lietuvoje – tikėtina šių metų liepą.

Lietuva eurą įsivesti ketina nuo 2015 metų.

BNS

6 lietuviškus gaminius EK yra pripažinusi išskirtiniais

Šiuo metu tradiciniais ir išskirtiniais gaminiais, kurie gali būti specialiai ženklinti, Europos Komisija yra pripažinusi šešis Lietuvoje gaminamus produktus: Daujėnų naminę duoną, žemaitišką kastinį, Stakliškių midų, lietuvišką varškės sūrį, Seinų – Lazdijų krašto medų ir lietuvišką skilandį. Tai reiškia, kad šie produktai išsiskiria specifinėmis ypatybėmis ir kokybe, yra gaminami pagal autentiškus receptus.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) Veterinarijos sanitarijos skyriaus vyriausioji specialistė Antonina Greičiuvienė sako, kad maisto produktams, kurie atitinka nustatytus reikalavimus, gali būti suteikta Saugoma geografinė nuoroda, Saugoma kilmės vietos nuoroda ir Garantuoto tradicinio gaminio nuoroda.

Gamintojams pageidaujant, kad produktams būtų suteiktos specifinės nuorodos, nacionalinei komisijai teikiama paraiška. Jeigu pakanka informacijos apie gaminio savybes, jo gamybą ir yra pateikti būtini dokumentai, paraišką nagrinėja Europos Komisija. Gavusi kitų šalių pastabas Europos Komisija nusprendžia, ar gaminių įtraukti į nuorodų registrą ir suteikti teisę žymėti jį specialiu ženklu, kurį pripažįsta visos Europos Sąjungos šalys.

Norint, kad gaminiui būtų suteiktas saugomos nuorodos ženklas, reikia įrodyti kaip produktas susijęs su konkrečiu geografiniu regionu ir kuo skiriasi nuo kitose vietovėse gaminamų produktų.

Garantuoto tradicinio gaminio kategorijos produktas turi būti gaminamas tradiciniu, ne mažiau kaip 30 metų iš kartos į kartą perduodamu gamybos būdu ar iš tradicinių žaliavų. Įrodymams turi būti pateikti istoriniai šaltiniai, technologinė dokumentacija ar kita informacija.

Pasak A. Greičiuvienės, toks produktų pripažinimas labai naudingas, nes stiprinamas gamintojų ir šalies įvaizdis, puoselėjamos senosios tradicijos. Be to, specialiu ženklu pažymėto produkto pavadinimas yra saugomas nuo piktnaudžiavimo šia nuoroda ir vartotojų klaidinimo, suteikia pirkėjui informaciją, kad tai išskirtinis gaminytis. Visa tai sukuria produktui didesnę pridėdamąją vertę ir padeda išlikti konkurencingu rinkoje.

Ar produktai gali būti ženklinti kaip išskirtiniai ir žymimi specialiais ženklais, taip pat, ar gaminiai, kurie yra įtraukti į Saugomų geografinių, kilmės vietos ar garantuotų tradicinių gaminių nuorodų registrą atitinka specifinius reikalavimus, kontroliuoja VMVT.

Alkas.lt

Vyriausybė siūlo memorandumą verslininkams

Vyriausybės pasitarime pritarta Geros verslo praktikos, įvedant eurą, memorandumui, kurį parengė Ūkio ministerija kartu su verslo asociacijomis. Šio tikslas – kuriant abipusiu pasitikėjimu grindžiamą aplinką, apsaugoti Lietuvos vartotojų interesus įvedant eurą ir užtikrinti sąžiningą paslaugų ir prekių kainų perskaičiavimą. Memorandumą pasirašę verslo atstovai savanoriškai išsipareigos sąžiningai perskaičiuoti paslaugų ir prekių kainas ir nesinaudoti euro įvedimu kaip pretekstu pakelti kainas.

Verslo atstovai kviečiami pasirašyti Geros verslo praktikos, įvedant eurą, memorandumą ir taip savanoriškai išsipareigoti nesinaudoti euro įvedimu kaip pretekstu padidinti prekių ir paslaugų kainas bei užtikrinti sąžiningą paslaugų ir prekių kainų perskaičiavimą, jų skelbimą. Taip pat verslo organizacijų, savivaldybių įmonių ir verslo atstovų prašoma aktyviai prisijungti prie memorandumo ir paskatinti tai daryti savo narius ir verslo partnerius.

Visi verslo atstovai, prisijungę prie Geros verslo praktikos, įvedant eurą, memorandumu, įgis teisę naudotis specialiai šiam tikslui sukurtu logotipu. Šiuo logotipu verslo atstovai galės pažymėti prekybos ir paslaugų teikimo vietas ir informuoti vartotoją, kad laikosi memorandumo nustatytų principų.

Pagal Nacionalinį euro įvedimo planą oficialus memorandumo pasirašymo renginys turėtų būti suorganizuotas iki šių metų rugpjūčio mėnesio. Planuojama, kad memorandumą pasirašys Vyriausybė su asocijuotomis verslo struktūromis ir verslininkais.

Verslo atstovai, nedalyvausiantys oficialiame memorandumo pasirašymo renginyje, prisijungti prie jo galės ir vėliau. Prisijungti prie memorandumo ūkio subjektai ir juos jungiančios asociacijos bei kitos organizacijos galės iki šių metų gruodžio 31 dienos.

Planuojama, kad prie memorandumo bus galima prisijungti ir elektroniniu būdu, ir užpildžius popierinę paraišką.

Ūkio ministerija iki birželio 1 d. turi parengti prisijungimo prie memorandumo ir logotipo naudojimo tvarką, kuria ketinama nustatyti, kad visuomenė bus informuojama apie verslo atstovus, pažeidusius memorandumo nuostatas. Taip pat ketinama numatyti, kad verslas už memorandumo pažeidimus gali netekti teisės naudotis memorandumo logotipu ir bus įtrauktas į vadinamąjį juodąjį sąrašą. Tai neabejotinai neigiamai paveiktų tokio verslininko reputaciją ir jis netektų konkurencinio pranašumo.

Memorandumo tekstą galima rasti adresu www.ukmin.lt.

lrv.lt

Valstybinės žemės galima bus įsigyti ir be aukciono

Žemės ūkio ministerijos pateiktuose įstatymų projektuose siūloma atsisakyti nuostatų, susijusių su valstybės paramos teikimu įsigyjant valstybinę žemės ūkio paskirties žemę. Pagal Europos Komisijos notifikuoatą pagalbos schemą nuo 2014 m. sausio 1 d. Lietuvos valdžios institucijos nebepagalbės taikyti valstybės pagalbos įsigyjant valstybinę žemės ūkio paskirties žemę.

efoto.lt nuotr.

Taip pat siūloma nustatyti, kad valstybinė žemės ūkio paskirties žemė be aukciono galės būti parduodama tik asmenims, nuosavybės teise turintiems žemės ūkio veiklai naudojamus statinius ir įrenginius. Be aukciono valstybinė žemės ūkio paskirties žemė taip pat galės būti parduodama ir asmeninio ūkio žemės naudotojams bei privačių žemės sklypų savininkams, jei tarp jų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų yra įsiterpę valstybinės žemės sklypai.

Pagal siūlomas nuostatas visa kita valstybinė žemės ūkio paskirties žemė nebus parduodama, o tik nuomojama. Lietuvoje laisvos valstybinės žemės ūkio paskirties žemės yra likę apie 87 tūkst. ha.

Žemės ūkio ministerijos pranešimas

Parengė Vitalius Zaikauskas

Valiutų santykis (2014 metų balandžio 2 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,51 LTL
1 EUR (euras) – 3,45 LTL
1 AUD (Australijos doleris) – 2,32 LTL
1 CAD (Kanados doleris) – 2,27 LTL
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,18 LTL
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,19 LTL

The Yale Conference on Baltic & Scandinavian Studies

Atkelta iš 3 psl.

teratūrinis renginys. Nedidelė, bet entuziastinga klausytojų grupė su malonumu klausėsi vakaro koordinatūros Daivos Markelytės, Karl Jirgens, Wendall Mayo, Ellen Cassedy ir ypatingo svečio, Tomo Venclovos, skaitančių savo kūrybą. Guntis Šmidchens taip pat paskaitė latvių kūrybos vertimų.

Penktadienio vakarą vyko skandinavų klasikinės muzikos koncertas ir buvo progos pamatyti du filmus: „Hamsun“ (1996 m. filmas apie norvegų rašytojo, Nobelio premijos laureato Knut Hamsun gyvenimą) ir „Master of the House/ Du skal aere din hustru“ (1925 m. nebyli danų juosta).

AABS, SASS ir jos skyriai rengė pietus savo nariams, kuriuose dalyvavo ir studentai. AABS pietų metu buvo trumpų sveikinimo kalbų, taip pat, atsižvelgiant į įvykius Ukrainoje, paskirta laiko trumpoms apžvalgoms iš Baltijos šalių perspektyvos. Apie tai savo mintimis dalinosi mokslininkai iš Latvijos ir Estijos. Iškart po konferencijos mus pasiekė žinia, kad buvęs AABS pirmininkas, University of Tennessee dėstantis istorikas Vėjas Liulevičius per tinklalaidę (podcast) pasisakė apie Krymą iš istorinės perspektyvos (Crimea and Ukraine Crisis) The Great Courses serijoje:

<http://www.thegreatcourses.com/tgc/Courses/PodcastEpisode.aspx?eid=10&ICMP=98617>

Kiekviena organizacija taip pat rengė savo narių susirinkimus. AABS konferencijos metu buvo pasidalinta informacija apie valdybos užmojus, pranešta apie literatūros premijas, o studentams išdalintos kuklios, bet paskatinančios konferencijos stipendijos.

Konferencijos viešbučio salėje dvi dienas buvo galima susipažinti su naujesnėmis įvairių leidyklų Baltijos bei skandinavų studijomis ir SASS bei AABS narių knygomis.

2014 m. konferencija baigėsi bendru pokyliu, kuris vyko šeštadienio vakarą.

Įvertinimai ir ateities konferencijos

2014 m. konferencija buvo kupina įdomių ir gerai paruoštų pranešimų. Jungtinėje konferencijoje buvo progos pasiklausti pranešimų, pvz., apie Švedijos elektronines knygas ir Amazon plėtrą į šią šalį. Kam įdomu, galėjo sužinoti apie skandinavų tautosaką, detektyvus ir naujausius litera-

Studentai, konferencijoje skaitę pranešimus, gavo AABS konferencijos dalyvavimo (paramos) stipendijas.

tūros žanrus. Buvo proga išgirsti apie pagonybę, komunizmą bei katalikybę skandinavų šalyse. Buvo malonu išgirsti pranešimus mokslininkų, kuriems rūpi Baltijos šalių istorija, politika, lingvistika, literatūra, kalbų puoselėjimas, žiniasklaida, papročiai.

Reikia pasveikinti rengėjus su pavykusia konferencija. Tie, kurie įėjo AABS konferencijos, vykusios 2012 m. Čikagoje ruošos komitetą, puikiai žino, kiek darbo dienų pareikalauja tokios konferencijos ruošia, o šioje, jungtinėje, dalyvavo dvigubai daugiau žmonių.

Universiteto patalpos tiko tokio pobūdžio konferencijos sesijoms – patogiai galėjo susėsti visi norintys. Tačiau gaila, kad konferencijai paskirtose patalpose nebuvo erdvės bendravimui. Norintiems susitikti su kolegomis reikėjo iš anksto susitarti arba grįžti į konferencijos viešbučio pirmą aukštą.

Ar verta šioms organizacijoms kartu rengti konferencijas? Iš dalies taip, nes padidėja konferencijos dalyvių skaičius. Paaikškėjo, kad keli mokslininkai paprastai dalyvauja abiejose konferencijose. Buvo tokių sesijų, kurios aprėpė abiejų organizacijų regionines sritis. Tačiau tuo pačiu kartais jautei, kad dalyvauji lygiagrečioje konferencijoje, ir kas vyksta šalia – neįdomu ar nespėji aprėpti. Ar tokia jungtinė konferencijų tradicija tęsis, spręs organizacijų vadovybės (SASS konferencijos vyksta kasmet, o AABS – kas dveji metai, tad kita jungtinė

konferencija tikriausiai bus rengiama 2018 metais).

Kitą AABS konferenciją 2016 metais planuojama rengti University of Pennsylvania. Tie metai bus naujai išrinkto AABS pirmininko profesorius Giedrius Subačius pirminkavimo metai (šiais metais kadencija užbaigė Ain Haas ir vadovavimo metus pradėjo Mara Lazda). 2014 m. spalio 4 d. Australijoje bus rengiama tradicinė vienos dienos konferencija (Australasian Baltic Studies conference, šį kartą Melbourne), o 2015 m. Marburge, Vokietijoje, bus rengiama įprastinė tarpininkas metais (kai nerengiama AABS konferencija) „Baltic Studies in Eu-

rope“ konferencija.

Studentams šitokios rūšies konferencijos yra geras būdas įgyti dalyvavimo mokslinėse sueigose patirties, pasidalinti savo mokslinio darbo žiniomis. Patyrusiems akademikams – tai proga tyrinėti naują sritį, tęsti pamėgtą studiją (kurios kasdieninis darbas neleidžia), pasidalinti savo žiniomis, pabendrauti su savo ir ateities kartos mokslininkais. Susidomėję AABS veikla bei konferencijomis apie tai daugiau gali sužinoti svetainėje: <http://www.aabs-balticstudies.org/> arba Facebook: <https://www.facebook.com/aabs.baltic.studies>.

Vertėjų ir kalbos puoselėtojų dėmesiui Skelbiamas Šv. Jeronimo premijos konkursas

Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga (LLVS) kartu su LR kultūros ministerija rengiasi skirti Šv. Jeronimo premiją grožinės ir humanitarinės lietuvių literatūros vertėjui už profesionaliai ir meniškai į užsienio kalbą išverstus kūrinius, už lietuvių literatūros populiarinimą užsienyje.

Premijos tikslas – įvertinti ir skatinti lietuvių literatūros vertėjo darbą ir indėlį į tarptautinius kultūros mainus, Lietuvos kultūros sklaidą užsienyje, patraukti Lietuvos įvaizdžio kūrimą.

LLVS kviečia siūlyti kandidatus iki balandžio 30 d. el. paštu info@llvs.lt. Pareiškėjai turi pateikti rekomendaciją, kandidato gyvenimo ir veiklos aprašymą bei darbų sąrašą. Vertinimo komisija turi teisę paprašyti pateikti darbų pavyzdžius. Kandidatus premijai gauti gali pristatyti meno kūrėjų asociacijos, leidyklos, švietimo įstaigos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys.

Ši premija kartu su Šv. Jeronimo premija užsienio literatūros vertėjui į lietuvių kalbą bus teikiama rugsėjo 30-ąją, minint tarptautinę vertėjų – Šv. Jeronimo – dieną. Laureatai bus apdovanoti pinigine premijomis ir diplomais.

www.alkas.lt

Ne vienas konferencijos dalyvis pasinaudojo proga kartu su gidu apžiūrėti Yale universitetą. Grupė dalyvių prie skulptūros viename iš universiteto kiemų.

Lietuvių kalbą sieks įtraukti į UNESCO paveldo sąrašą

L. Astra ir A. Ališauskas spaudos konferencijos metu. Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Šiandien, balandžio 3 d., prie Seimo organizuojama akcija, kurios metu bus raginama įtraukti lietuvių kalbą į UNESCO pasaulio kultūros paveldo sąrašą.

Pasak akcijos organizatorių, mokslininkės ir visuomenės veikėjos Lilijanos Astros bei fotomenininko Antano Ališausko, tokiu būdu mūsų unikaliai kalbai bus užtikrintas tarptautinis statusas.

„Lietuvių kalba yra seniausia gyvoji indoeuropiečių kalba, kurios mokslinė vertė taip pat yra neįkainojama. Ji yra raktas pažinti visų indoeuropiečių kalbų raidą. (...) Siekiame, kad lietuvių kalba būtų saugoma UNESCO – tai yra pasaulinė organizacija, kuri globoja mokslą, meną, kultūrą. Pavyzdžiui, lietuvių Dainų šventė jau yra įtraukta į UNESCO apsaugos programą. Dabar būtina kreiptis ir dėl kalbos“, – naujienų agentūros ELTA konferencijų salėje surengtoje spaudos konferencijoje sakė L. Astra.

Pasak jos, neturi būti toleruojami jokie bandymai politiškai kištis į lietuvių kalbą, ją reformuoti ar keisti.

„Niekas negali manipuluoti kalba. Maždaug prieš mėnesį tai pareiškė ir Konstitucinis Teismas – negali būti absoliučiai jokių politinių pataisų, kadangi tai yra kalbininkų kompetencija“, – teigė ji.

Jos teigimu, per praėjusią savaitę vykusį susitikimą tarp Lenkijos Seimo pirmininko pavaduotojo Cezary Grabarczyk ir Lietuvos Seimo pirmininkės Loretos Grauzinienės iš pastarosios pusės nuskambėjo pažadas, kad Tautinių mažumų įstatymas bus priimtas dar šio pavasario Seimo sesijoje.

„Ar ji viena balsuos už visą Seimą? (...) Ji pabrėžė, kad teisės aktas bus priimtinas visoms Lietuvos tautinėms mažumoms. Tad mes turime skubėti“, – sakė L. Astra.

Pasak jos, Tautinių mažumų įstatymas negali būti priimtas, nes jis yra antikonstitucinis.

Fotomenininkas, apdovanojimo „World Press Photo“ laureatas Antanas Ališauskas teigė, jog ruošiamo Tautinių mažumų įstatymo tikslas – prisitaikyti prie lenkų tautinės mažumos.

„Tai yra privilegijų ir išskirtinumo suteikimas vienai tautinei bendrijai“, – sakė jis.

Tai, pasak A. Ališausko, prieštarauja Konstitucijos 29 straipsniui.

A. Ališauskas teigia, kad L. Grauzinienė negalėjo pasakyti Lenkijos Seimo atstovui, jog įstatymas tikrai bus priimtas.

„Tai yra visiškai anachronizmas ir tokie Seimo nariai, kurie balsuos už tokį įstatymą, sulaužys savo priesaiką“, – sakė jis.

Todėl spaudos konferencijos dalyviai ketvirtadienį prie Seimo ir organizuoja „Viešo kalbėjimo“ akciją, kurios metu įteiks L. Grauzinienei laišką dėl pasaulinio lietuvių kalbos statuso UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtvirtinimo.

ELTA

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

VISI MĖGSTA KINĄ

JAUNOJO KRITIKO KĖDĖJE

Naujas nuotykių filmas „DIVERGENT“

ANDRIUS KRIAUCIŪNAS

riame sužinosite, kokios iškyla problemos, jai esant *divergent*.

Apie ką yra filmas?

Filmas sukurtas pagal knygą tuo pačiu pavadinimu, kurią parašė Veronica Roth. Tai pirma knyga trijų knygų serijoje. Numatoma sukurti tris filmus – pagal visas tris knygas. Filmą prasideda ekrane rodant vieną šeimą, kuri po didelio karo gyvena Čikagoje. Kadangi prieš daugelį metų čia buvo didelis mišis, aplink miestą pastatyta didžiulė tvora – kad apsaugotų gyventojus. Miesto gyventojai suskirstyti į penkias grupes: Abnegation (nesavanaudiški), Amity (taikūs), Dauntless (drąsūs), Erudite (protingi) ir Candor (sąžiningi). Grupės narystė nurodo atliekamą vaidmenį mieste. Pavyzdžiui, Dauntless grupė apsaugo miestą, Abnegation – vadovauja. Pagrindinė herojė, vardu Tris Prior, gyvena su savo šeima Abnegation grupėje. Ji turi brolių, vardu Caleb, kuris labai noriai padeda kitiems (kaip ir priklauso jų grupei), tačiau jai tai nėra taip lengva. Ji ir jos brolis turės laikyti testą, kuris parodys, kokias grupes jie turi priklausyti. Asmuo gali rinktis grupę pagal testo rezultatus arba pats nuspręsti, ką daryti su savo gyvenimu. Jeigu asmuo pasirenka kitą grupę, negu tą, kurioje jis augo, turi palikti savo tėvus ir niekada jų daugiau nebematyti.

Kai Tris laikė testą, ji labai jaudinosi. Jai davė vaistų, kad užmigytų. Miegodama ji lyg sapnuoja uždavinius, o kompiuteris seka, kaip ji reaguoja į įvykius. Tai, kaip ji sprendžia situacijas, nulems jos grupę. Kai atsibunda, ji pamato savo testuotoją labai išsigandusią. Ji sako, kad mergaitei reikia eiti namo ir pasakyti savo tėvams, kad ji susirgo. Mergaitė norėjo sužinoti savo egzamino rezultatą. Prižiūrėtoja pasakė, kad rezultatų nebuvo – ji yra *divergent* – nenusakoma. Tris labai susijaudino – ji turi pati nuspręsti, kokią grupę pasirinkti. Kitą dieną ji pasirenka... Sprendimas turi įtakos tiek jai, tiek jos šeimai, tiek ir miestui. Jei norite sužinoti jos pasirinkimą – reikės žiūrėti filmą, ku-

Kas vaidina filme?

Filme vaidina keletas žinomų aktorių: Kate Winslet („Hamlet“, „Titanic“) – Jeanine Matthews (viena iš Čikagos miesto vadovų), Shailene Woodley („The Descendants“) – Tris Prior (pagrindinė herojė), Theo James („The Inbetweeners“) – Four (jos draugas po grupės pasirinkimo), Ray Stevenson („The Other Guys“, „Thor“) – Marcus Eaton (Tris tėvo draugas).

Kas labiausiai patiko?

Man visas filmas daugmaž patiko. Buvo keletas juokingesnių vietų, pvz., kai Tris turėjo šokti iš labai aukštai. Tada apačioje vyras, vardu Four, klausė: „Ar kažkas Tave pastūmė?“ Man taip pat patiko, kad buvo daug veiksmo ir kartais net nežinėjau, kas bus toliau. Mano dėmesys visą laiką buvo prikaustytas.

Kas nelabai patiko?

Man nelabai patiko, kad filme nepaaiškinama, kodėl yra „blogai“ būti *divergent*. Mano pažįstami sako, kad tai paaiškės antroje knygoje. Tikiuosi, kad tai bus aišku iš antro filmo.

Kam siūlyčiau žiūrėti?

Filmą siūlyčiau daugiau jaunesniems. Filmas truputį panašus į „Hunger Games“, tad jeigu patiko tas filmas, šitas turbūt irgi patiktų. Aš žiūrėjau „Divergent“ su savo močiute ir tėvu. Močiutei, kuri skaitė knygas, filmas patiko. Tėvui nelabai. Aš pažiūrėjęs filmą, jau pradėjau skaityti knygas.

Ar verta žiūrėti kino teatre?

Man atrodo, kad filmą yra verta pamatyti kino teatre. Jį geriau žiūrėti dideliame ekrane, ypač su draugais. Iš 10 taškų aš duočiau 8.5. Tik pradėtas rodyti, pirmą savaitgalį jis buvo populiariausias filmas JAV ir surinko 55 milijonus dolerių. Pagal www.rottentomatoes.com, tik 40 proc. kritikų, tačiau net 80 proc. žiūrovų JAV jį įvertino teigiamai.

Svarbiausiais herojais tapo naujieji miestiečiai, vis labiau susibūriantys pramoniniuose priemiesčiuose.

Mookoje visos gatvės buvo negrįstos, be šaligatvių. Nebuvo kanalizacijos. Mooka – darbininkų rajonas. Čia yra keletas stambių fabriku: alaus darykla „Antarktida“, audimo fabrikas „Krespi“, batų fabrikas „Klark“, malūnas „Gamba“ ir daugelis mažesniųjų įmonių. Štai kodėl Mookos rajone susispietė pirmieji lietuviai. Aukštojoje Mookoje dar buvo tuščių vietų, ir daugelis čia pirkto sklypelius išsimokėtinai ir statėsi namelius, kaip kas išmanė. Miestą tvarkanti komisija dar nereikalavo jokių projektų ir leidimų. Taigi susidarė sąlygos greičiau ir pigiau įsikurti nuosavoje pastogėje. Nors uždarbis niekad nebuvo didelis, bet, sklypelį ir statybines medžiagas perkant išsimokėtinai, taupant reišą prieš reiso, dirbant pačiam sekmadieniais ir poilsio valandomis, surenčiamas mažas namelis. Įsirengęs vieną kambarį, prie jo priglausdavo dar tris sienas; čia apsigyvendavo pats šeimininkas, išleisdavo į jau įrengtą kambarį nuomininką, kurio mokesčio užtekdavo gražinti kompanijai mėnesinę skolos dalį už statybines medžiagas...²⁷²

Kasdienis triūsas ir lietuvių gebėjimas tvarkyti savo nedidelį natūrinį ūkį, prasimanyti iš bėdos visokių užsiemimų ir statybos būdų davė vaisių. Senieji emigrantai iki dabar prisimena, kad įgudo statyti pirmuosius namelius iš pusdykiai parduodamų naujų amerikietišku automobilių pakavimo dėžių. Nei statybos priežiūra, nei klimatas netrukde taip išradingai pabėgti nuo skurdo. Greitai San Paulo priemiesčiai Mooka, Bom Retiro, Villa Prudente, Villa Anastacio, Villa Bella ir, žinoma, Villa Zelina tapo svarbiausiomis lietuvių imigrantų koncentracijos vietomis. Pastarajai jau 4-ojo dešimtmečio viduryje buvo lemta tapti simboliniu lietuvių centru su ant kalvos stovintičia lietuvių bažnyčia – vienintele tokia Brazilijoje. Čia atsirado prielaidos lietuviškosios emigracijos sėkmės istorijai, kurią atspindi ir jaunos emigrantės Petronėlės Draugelytės užrašai:

Nors mūsų sodybą supo gražiausi reginiai, sodai, ramumas, nes miesto triukšmas su savo dulkėmis čia buvo svetimas, tačiau sielą nuolat apimdavo keistas ilgesys. Mintys dažnai skraidydavo ties Šešupe bei Nemunu (...) Milijoniniam San Paulo mieste ar autobuse kiek suteikdavo džiaugsmo nu-girstas lietuviškas žodis, kad jeigu beprote nelaikytų, tai rodos kiekvieną tokį, kaip artimiausią giminę širdingiausiai sveikintum, dar pasiteiraujant iš kurio Lietuvos kampelio čia anam viengenčiui likimas lėmė atskristi...

Villa Zelina, lietuvių išeivių kaimynystėje augo ir turtėjo kartu su San Paulu. Keliolikai metų prasliskus iš tolimo priemiesčio šis rajonas ėmė darytis kone centrui artima dalimi. Sąmoningiems lietuviams pats simbolinio centro su bažnyčia ir Zikaro *Laisvės statulos* kopija Lietuvos aikštės viduryje buvimas teikė pasitikėjimo, šildė širdis, stiprino solidarumo jausmus, skatino prisiminti savo šaknis.

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

86

Lietuvių pėdsakai Brazilijos archyvuose tarp Londrinos ir Ižui

Vila Zelina tai San Paulo priemiestis labai gražioje kalvotoje vietoje. Gyvena daug lietuvių ir turi savo krautivių keliolika. Su miesto centru gana geras susisiektimas autobusais ir tramvajumi. Stebėtina gyvenamą vietą pakeitus rodos ir Brazilija pasidarė artimesnė. San Paulo Vila Zelina virto man Kauno Žaliakalniu, kur taip jauku buvo gyventi, kai kiekvieną rytą kaip ir čia dabar pažadindavo varpo garsai suskambiję „Angelas Viešpaties“...

Prieš keletą metų Šiaurės Ameri-

kos lietuvių suaukotomis lėšomis Vila Zelinoje pastatyta mūrinė bažnyčia, tik dėl stokos pinigų nepabaigta įrengti... Dabar gi Zelinos bažnytelė jau senai išbaigta ir išgražinta. Bažnyčios vidus pripildytas eilėmis gana patogių klūpėti bei sėdėti suolų...)

Vila Zelinoje buvo dvi lietuvių mokyklos. Vieną atidarė atvažiuosius (...) iš Šiaurės Amerikos seserys Pranciškonės. Nedidelė mokyklos patalpa jau perpildyta labai gražiai prižiūrimais auklėtiniais.²⁷³

Villa Zelinoje ir jai artimoje kaimynystėje telkėsi dauguma lietuvių kultūrinės veiklos židinių. Parapijos namai su savo choru, ar netolimi Brazilijos lietuvių sąjungos namai ilgus dešimtmečius buvo stipriausi traukos centrai, kur skirtingų pažiūrų lietuviai galėjo įprasminti savuosius gyvenimus. Gausūs organizuoti lietuvių veiklos pėdsakai yra geriausias įrodymas. Ši diasporos paveikslą paryškina statistikos duomenys.

Enciklopedinės žinios seniai įtvirtino svarbiausias Brazilijos lietuvių demografijos charakteristikas. Tačiau nepaisant geresnės statistinių šaltinių kokybės, skaičiai vis tiek įvairuoja. Lietuvos konsulato surinktais duomenimis, vien San Paulo mieste ir valstijoje per penkis šešis metus susispietė 34 000 lietuvių²⁷⁴. Ilgainiui nusistovėję supratimas, kad arti pusės visų antrosios bangos Brazilijos imigrantų lietuvių apsigyveno San Paule, nors skirtingu tankiu jie pasklido keliolikoje valstijų ir pusantrą šimto vietovių. Apie tai liudija valstybinių įstaigų duomenys, parapijų kartotekos ir periodinių leidinių prenumeratorių sąrašai bei visuomeninių organizacijų archyvai. Pačių Brazilijos lietuvių pastangomis buvo nustatyta, kad po kelių dešimčių metų ši lietuvių pasaulio dalis po Pietų kryžiumi galėjo atrodyti šitaip:

Vienaip ar kitaip suskaičiuota, Brazilijos lietuvių bendruomenė yra antroji skaičiumi laisvajame pasaulyje (...) Šiuo metu lietuvių kilmės asmenų galėtų būti mažiausiai 100 000. Greičiausiai yra kiek daugiau, nes lietuvių kilmės asmenų maksimumas, paremtas Brazilijos davinių daug didesniu imigrantų skaičiumi ir didžiausiu prieauglio nuošimčiu siektų virš 250 000.²⁷⁵

272. Valbasys, Linas. Penkiasdešimt metų tropikuose, p. 62–63.

273. Petronėlės Draugelytės prisiminimai. In: Pokalbiai lietuvių pasaulio pakraštyje, p. 282.

274. Mačiulis, P. Kultūriška Brazilijos lietuvių veikla, p. 98.

275. Saulaitis, Antanas. (?) Lietuviai Brazilijoje – kada, kas, kiek? In: Lietuvių imigracijos Brazilijon penkiasdešimtmetis, p. 13.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Gavėnios meditacijos Nėra beviltiškos sielos

RENATA ŽIŪKAITĖ

Artėjant Kristaus kančios valandai, V gavėnios sekmadienio Evangelijoje regime dar vieną Jėzaus padarytą stebuklą – mirusio bičiulio Lozorius prikėlimą. Jėzus padaro šį stebuklą, nepaisant toje vietoje jam gresiančio pavojaus. Jis kryptingai gręžia savo žvilgsnį į Jeruzalę, kur Jo laukia Jam paruošta žmonijos nuodėmių kartybės taurė.

Lozorius prikėlimas – dar vienas ženklas Jėzaus mokiniams ir miniai, kad Kristus yra gyvenimo ir mirties Viešpats. Šis stebuklas turėtų sustiprinti mokinius būsimos kančios akivaizdoje. Juk tai aiškus Velykų aidas, būsimos pergalės prieš mirtį preliudas.

Apaštalas Paulius rašo, „kad per velnio pavydą nuodėmė atėjo į šį pasaulį, o per nuodėmę mirtis“.

Bet Evangelijoje girdime gerą naujieną. Kristus sako: „Aš esu prikėlimas ir gyvenimas. Kas mane tiki, neragaus mirties per amžius“.

Mirtis žmogui atrodo tokia neišvengiama ir baisi, o Kristus mirtį vadina užmigimu: „Mano bičiulis Lozorius užmigo“. Tad mūsų neturėtų gąsdinti artėjantis mirties slenkstis, Kristus savo krauju jau sumokėjo mūsų nuodėmių skolą ir mūsų laukia atvertais delnais. Mirtis – tai ribinė žmogaus situacija, ji duota supurtyti plaukiančius pasroviui pasaulio malonumų ir besaikio vartojimo upe. Juk žemės gyvenimas yra tik valandėlė, kaip rašo šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresėlė. Žmogus toks trapus, tik akimirka blykstelė šioje žemėje. Tačiau kartais taip baisu pajusti tiesą apie save, kad viskas turi baigtį ir kasdien justis tirpstančią saujelę žemiško laiko. Todėl žmonės gyvena tokiu nežmonišku tempu, todėl nori žūtibūt užpildyti savo laiką darbu, parduotuvėmis, informacija, kad tik neliktų vakuumo, kad nereiktų atsistoti vieni vienam akistatoje su savimi. Kokia baisi bedugnė atsiveria žmogui, kuris neturi vilties Dievuje. O mes, tikintieji, kurie laukiame Velykų, tikime, kad Kristus prikels mus, kaip prikėlė savo bičiulį Lozorių, naujam gyvenimui.

Evangelijoje stebina ne tik nepaprasti Jėzaus darbai, bet ir Jo žmogiškumas. Jo veidu rieda ašaros, kai jis išgirsta apie savo bičiulio Lozorius netektį. Tai jautriausias žmogus žemėje, sugeriantis viso pasaulio žmonių nuodėmes ir purvą. Koks jis mums yra artimas savo žmogiškumu, nei viena religija negali pasidžiaugti tokiu artimu žmogui Dievu, Dievu, turinčiu žmogaus veidą. Juk Kristus žino, kad Lozorius prisikels, tačiau jis jautriai reaguoja į šalia esančių žmonių kančią.

Lozorius, keturias dienas išgulėjęs kapo oloje, atspindi kiekvieną iš mūsų. Mes visi esame dvasinėje mirtyje, kol į mūsų vidinį kapą nežengia Kristus. Mūsų nuodėmės pūliniai dvokia, kol neleidžiame prisiliesti gydančiai Kristaus rankai. Lozorius dvokas yra gyvenimas tik dėl savęs, kai net Dievas yra reikalingas tik savo asmeniniams interesams patenkinti. Tokiam žmogui taip tinka Jėzaus pasakyti žodžiai fariziejams: „Jūs esate pilni numirėlių kaulų“.

Kad prikeltų savo bičiulį Lozorių, Jėzus paprašo kitų esančių pagalbos – nuristi kapo akmenį, atrišti kūno aprišalus. Mūsų užduotis per šią gavėnią taip pat bendradarbiauti su Jėzumi, melstis už nuodėmėje paskendusį pasaulį, ištraukti jį iš mirties. Kristus tikisi mūsų nuolankumo, nes mes nei vienas nesame teisūs, visi esame kalti dėl Kristaus mirties, visi mes pasirinkome Barabą, šaukdami Kristui: Ant kryžiaus jį.

Lozorius prikėlimo stebuklas parodo, kad Dievui nėra tokios beviltiškos sielos, kurios Kristus negalėtų ištraukti iš nuodėmės tamsos. Atsimename personažą iš F. Dostojevskio romano „Nusikaltimas ir bausmė“, Rodioną Raskolnikovą. Dar prieš Raskolnikovo transformaciją, jo prisipažinimą įvykdžius nusikaltimą, Sonia jam skaitė būtent šią Evangelijos vietą – apie Lozorius prikėlimą. Ji niekada neprimetė jam savo tikėjimo, ir tik po ilgo laiko katorgoje pradėjo švisti ta prisikėlimo aušra. Tik dėl Sonios begalinės pasiaukojančios Meilės, tokios panašios į Kristaus Meilę, kuri nieko iš mūsų nereikalauja, tik tyliai neša mūsų naštas, Raskolnikovo siela gyja. Ir mūsų siela gali būti atgaivinta, jei pastebėsime šalia tyliai laukiantį Gyvąjį Šaltinį Kristų.

Daugelis šventųjų iki savo atsivertimo gyveno nepaprastai nuodėmingą gyvenimą, buvo dvasioje mirę. Tai ir šv. Pranciškus Asyžietis, šv. Ignacas Loyola ir kiti. Kun. Tadeus Dajcer rašo apie šventąjį Kamilį Lelietį, kuris jaunystėje buvo lošėjas, avantiūristas, mušeika. Kai vėl prasilošęs turėjo elgetauti ir po gobtuvu slėpti savo veidą, jam atgijo troškimas baigti visa tai: jis suprato, kad toks gyvenimas jį žemina, kad jis nėra pats savimi, kad tai tik žmogus karikatūra. Jis pradėjo svajoti apie normalaus žmogaus gyvenimą ir nusprendė atsiversti. Tada Kristus įvykdė savo darbą, padarė iš jo ne tik normalų žmogų, bet ir šedevrą – nuvedė jį į šventumą. Kristus nori ir mus, laukiančius šv. Velykų, išvaduoti iš pasaulio prisirišimų, numirėlio aprišalų, kurie trukdo mums judėti ir laisvai kvėpuoti. Kristus nori pakeisti mūsų varganą egzistenciją į pilnavertį gyvenimą Jame.

Rita M. Bureika, gyvenanti **Los Angeles, CA** pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Gaida Zarkis, gyvenanti **Downers Grove, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Apsilankykite

„DRAUGO“

internetinėje svetainėje

www.draugas.org

ĮVAIRŪS

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-330-0092.**

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-709-5990.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi rekomendacijas ir praktikos. Gali pakeisti nuo penktadienio 2 val.p.p. iki sekmadienio vakaro. **Tel. 708-691-2948.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių ar rusų šei-

mose. Gali dirbti ir kitoje valstijoje. Nevairuoja. **Tel. 773-366-1448.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo savaitgaliais arba rytais valymo darbo. Vairuoja, skaniai gamina valgyti, turi dokumentus. **Tel. 708-860-4643.**

■ Vyresnio amžiaus moteris iesko darbo zmoniu priezuroj. Legalus dokumentus, vairuoju masina. Didele darbo patirtis. **630-903-4065**

■ Moteris, turinti patirtį, ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu.
Tel. 872-214-9356.

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi dokumentus, vairuoja, didelė darbo patirtis, geros rekomendacijos.
Tel. 262-305-8533.

Rimtis Tallat-Kelpša, gyvenantis **Tucson, AR**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad skaitote ir dosniai remiate.

Ada Sutkuvienė, gyvenanti **Beverly Shores, IN**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Šventiniai mėsos patiekalai

Keptas paršelis, kiaulės galva, veršienos kumpis – tai tradiciniai Velykų mėsos patiekalai. Tačiau šiais laikais velykinis stalas dažnai pasipuošia ir triušienos, paukštienos, avienos bei žvėrienos patiekalais. Taigi Velykoms galite pasirinkti patiekalus iš tos mėsos, kuri jums atrodo pati šventiškesnė.

Kalakutienos vyniotinis su bananais

Reikės: 2 svarų kalakuto krūtinėlės, ½ svaro maltos veršienos, 1 kiaušinio, 3 šaukštų kokoso drožlių, 1 banano, 2 šaukštelių kario, paukštienos prieskonių, druskos, pipirų, trijų šaukštų aliejaus.

Padazui: 1 šaukšto miltų, pusės puodelio grietinės arba grietinės, 1 banano, 2 šaukštų kokoso drožlių, kario, druskos, pipirų.

Kalakuto krūtinėlę nuplauti, nusausinti, pabarstyti prieskoniais ir perpjovus išilgai, truputį pamušti. Į maltą veršieną sudėti kapotas petražolės, tris šaukštus kokoso drožlių, paskaninti kariu, druska, pipirais. Bananą nulupti ir apvynioti malta mėsa, tada sudėti į kalakutieną, aprišti siūlu, pabarstyti kariu. Į kepimo formą įpilti puodelį vandens arba sultinio, įdėti vyniotinį ir kepti 350–400 F temperatūroje apie valandą. Padazui: pakepinti vieną šaukštą miltų, supilti grietinėle, sudėti ritinėliais supjaustytą bananą, du šaukštus kokoso drožlių, kario, druskos, pipirų ir trumpai pakaitinti.

Kiaulienos kepsnys su vaisiais (Stefanijos Stasienės receptas)

Reikės: 3 svarų kiaulienos be kaulo, 1 puodelio džiovintų slyvų be kauliukų, 1 puodelio džiovintų abrikosų, 1 puodelio porterio, trijų saliero kotų, nuluptų migdolų, aliejaus, druskos, pipirų.

Į kiekvieną slyvą įdėti po migdolą. Paruoštas slyvas ir abrikosus sudrėkinti vynu, uždengus palaikyti 30 minučių. Mėsą truputį paploti, pabarstyti pipirais, susukti į volą ir surišti siūlu. Peiliu įpjovus, sukaišioti slyvas ir abrikosus. Apkepinti keptuvėje. Karščiui atsparų indą iškloti supjaustytomis salierų kotais, ant jų dėti mėsą, supilti likusį vyną ir kepti uždengus 1 valandą 350 F temperatūroje. Atidengti, pasūdyti ir kepti dar maždaug 40 minučių. Tinka patiekti šalta.

Kepta ėrienos kulšis (gigot boulangere)

Ėriena – švelni, sultinga jauno avinuko mėsa. Vienas iš tinkamiausių būdų jai paruošti – virimas ant lėtos ugnies drauge su daržovėmis ir prieskoniais. Tuomet nelieka pavojaus, kad ją pervirsime, praras syvus, kaip kad dažnai atsitinka ją kepant. Beje, mėsos skonis ir kvapas priklausys nuo to, kiek ir kokių daržovių „prakaituos“ puode drauge.

Paruošti: 3 svarų užpakalinę ėriuko kulšį – nukirsti ir išpjauti šlaunikaulį, pašalinti odą bei poodį su riebalais. Nulupti 6 skilteles česnako, perpjauti pusiau. 12 vietų peiliu įpjauti mėsą ir į pjūvius sumeigti česnako puseles. Nulupti 3 svarus bulvių. Supjaustyti jas griežiniais, nuplauti po tekančiu vandeniu, gerai nusausinti ir atidėti.

Nulupti ir smulkiai sukapti 5 svogūnus, suberti į dubenį kartu su bulvėmis, žiupsniu druskos, pipirais, šaukštu sviesto, šakele čiobrelių. Viską gerai išmaišyti ir suberti į gilią sviestu išteptą kepimo skardą. Ant viršaus uždėti ėriuko kulšį, pašauti į 400 F karštumo orkaitę ir kepti 35–40 minučių.

Ištraukus ėriuko kulšį suvynioti į folijos lakštą ir palaikyti karštai – iki patiekiant. Kadangi tai gana didelis mėsos gabalas, šitaip laikyti privalu ne mažiau kaip dešimt minučių – kad syvai tolygiai pasiskirstytų po kepimo išdžiovinus raumenis. Ant bulvių užpilti puodelį sultinio ir pakepinti orkaitėje dar dešimt minučių.

Paskui ėriuko kulšį plonai supjaustyti, pašildytoje lėkštėje dailiai išdėlioti bulves, ant viršaus – kulšies gabalėlius, pabarstyti druska, pipirais ir patiekti karštai. Likusią ėrieną labai gardu valgyti kitą dieną – su česnakų pagardintomis salotomis.

Įdarytas ir ištroškintas ėriuko petys

(Epaule d'agneau farcie braïsee)

Ėriuko petys būna minkštesnis, gardesnis, kai jį patroškiname. Pirma jį dera kaip reikiant apskrūdinti iš visų pusių, paskui uždengus patroškinti jo paties syvuose.

Paruošti ėriuko petį:

išimti didžiausias gyslas bei riebalus, nukirsti ir išpjauti didįjį kaulagalį. Pasiruošti viską, ko gali prireikti gaminant šį patiekalą ir patogiai išsidėlioti čia pat, po ranka: prieskonius, žalumynus, džiovėsius, kiaušinius, įrankius ir kitką. Netgi siek tiek baltojo vyno – jei kartais įdaras būtų per sausas.

Ėrieną patogiai pasidėti ant rankšluosčiu užtiesto stalo, mažu aštriu peiliuku nupjauti visus riebalus, bet pačios mėsos nepažeisti. Mėsą net nežymiai pradūrus verdant skylė plėsis ir įdaras išvirs laukan. Išpjauti visus kaulus (galima paprašyti, kad tai padarytų patyręs mėsininkas).

Paruošti įdarą: nulupti, nuplauti, smulkiai sukapti ir sudėti į didelį dubenį šiuos produktus: svogūną, 2 skilteles česnako, 4 pievagrybius, ½ svaro ėrienos, ryšelį česnako laiškų, ryšelį petražolių. Dar įberti du šaukštus smulkiai sumaltų džiovėsių ir įmušti kiaušini. Viską gerai išmaišyti medine mentele. Dabar jau galima kimšti.

Išvynioti ėrienos peties išpjovą, ištiesti ant stalo, iš abiejų pusių apiberti druska, pipirais. Paragauti ir pagardinti įdarą dar trūkstantais prieskoniais. Gerai išmaišyti. Jis turi būti nei per skystas, nei per sausas. Suvynioti ėrienos gabalą, kraštus užlenkiant į vidų ir prilaikant, kad neiširtų.

Vyniotinį perjuosti išilgai tvirtu siūlu arba plona virvute, paskui gražiai lygiai vynioti skersai, vienodais tarpais, užkabinant už ilgojo siūlo ir užveržiant po mazgą. Per daug veržti nereikia, nes kepdama mėsa pūsis. Gilioje didelėje keptuvėje pakaitinti 8 šaukštus žemės riešutų aliejaus, įdarytą ėrieną apiberti norimais prieskoniais (druska ir pipirais).

Atsargiai įdėti į keptuvą ir 25 minutes vis pavartant skrudinti iš visų pusių. Suberti tris plonai supjaustytus svogūnus ir dar pakepinti. Po kelių minučių įpilti puodelį baltojo vyno, užvirinti ir, dvi minutes pakaitinus, supilti du puodelius vištienos sultinio, sudėti plonais griežinėliais supjaustytą pomidorą ir česnako skiltele.

Sumažinus ugnį uždengti ir apie pusantrą valandos troškinti ant labai lėtos ugnies, protarpiais mėsą pavartant ir nugraibant riebalus. Baigus troškinti ją išgriebti, nuvarvinti. Įdėti į didelę lėkštę ir palikti dešimt minučių ataušti. Nuovirą laikyti karštai. Paskui itin aštriu peiliu supjaustyti mėsą dailiais griežiniais, aplieti karštu nuoviru ir patiekti. Šis patiekalas labai skanus ir nėra sudėtingas.

Velykinė veršiena

Reikės: 2 svarų veršienos kumpio (be kaulo), lašinukų, morkos, svogūno, petražolių, saliero koto, vieno poro, pusės citrinos, šaukšto acto, druskos, pipirų, lauro lapų, 3 obuolių, 3 kiaušinių baltymų, trupčio cukraus, šešių bulvių.

Daržoves smulkiai sukapti ir jomis įtrinti lašinukais prismaigstytą veršienos gabalą. Į vandenį (2 puodeliai) pridėti acto, druskos, pipirų, lauro

lapų, cukraus ir išvirtų marinatą. Jį atšaldyti ir užpilti ant veršienos. Marinuoti 4–6 valandas. Po to veršieną išimti iš marinato ir kepti vieną valandą orkaitėje, palaistant atsiradusiomis sultimis.

Tuo metu obuolius perpjauti per pusę, išskaptuoti vidų ir pridėti į juos išplaktų kiaušinių baltymų su cukrumi. Iškepti orkaitėje. Iš nuluptų bulvių išskaptuoti „klumpeles“ ir jas išvirti pasūdytame vandenyje. Visus pagamintus produktus gražiai išdėlioti lėkštėje ir patiekti velykiniam stalui.

Velykų stalą turi puošti ne tik margučiai, bet ir įvairiaspalvės daržovės

Šv. Velykos – gamtos nubudimo šventė. Graži tradicija šventinius stalus puošti margučiais. Tačiau mitybos specialistai primena, kad gražiai stalą papuoš ir sveikatai bus naudingos ant šventinio stalo esančios įvairiaspalvės daržovės.

Pavasarij, kai daugelis jaučiamės nusilpę po žiemos, labai svarbu, kad savo mitybą pajavairintume sveikatai naudingais maisto produktais – įvairiomis daržovėmis.

Šviežios, šaldytos, raugintos ar konservuotos daržovės ne tik puikiai derės prie mėsos patiekalų, bet ir papildys jūsų mitybą vitaminu C, kuris labai svarbus siekiant sustiprinti imuninę sistemą vitaminu A, kaliu ir kitomis naudingomis medžiagomis.

Valgydami daržoves ne tik gausite naudingų vitaminų ir mineralinių medžiagų, bet ir praturtinsite mitybą skaidulinėmis medžiagomis, kurios pagerins virškinimą, o tai labai naudinga, žinant, nors ir nederėtų, dauguma per šventes vis dėlto persivalgo.

Šv. Velykos – graži pavasario šventė, kuri puikiai tinka pradėti sveikai maitintis ir artėjančius geresnius pavasario orus pasitikti geriau besijaučiantiems, žvaliesiems ir sustiprėjusiems.

IŠLYDĖJOME

a. a. Reginą (Alkevicz) Alkevičienę**REGINA
JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ**

*Noriu šiandien rašyti,
Noriu šiandien kalbėti,
Noriu Mamai dainas išdainuot...
Apie ją galvoti, svajoti,
Kaip vaikystėj po kiemą bėgioti,
Ir karštai priglaust, išbučiuot...*

Kun. Vitas Kaknevičius

Po sunkios ligos, š. m. kovo 13 d., sulaukusi 82 m. šį pasaulį ap-
leido motina, močiutė, promo-
čiutė, sesuo, teta, brolienė, uošvienė
Regina (Alkevicz) Alkevičienė. Atsi-
sveikinimas su velione vyko kovo 17 d.
Harris laidotuvių koplyčioje, Livonia,
MI.

Kovo 18 d. velionė buvo atlydėta į
Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčią,
Southfield, MI, kurioje parapijos kle-
bonas kun. Gintaras A. Jonikas atna-
šavo gedulingas šv. Mišias. Savo pamok-
sle kun. G. A. Jonikas pasidalino
mintimis apie velionę. Prisiminė, kai
ji įsijungė į parapijos chorą, sunkiai
vaikščiojo, bet atsirėmusi į savo
„draugę – lazdelę“, vis ėjo pirmyn ir
dėkojo Viešpačiui. Niekuomet ir nie-
kam nesiskųsdavo apie savo skaus-
mus. Aukas prie altoriaus nešė a. a.
Reginos Alkevičienės vaikai Laura ir
Edvardas Alkevičiai.

Po gedulingų šv. Mišių velionė bu-
vo nulydėta ir palaidota Šv. Kapo ka-
pinėse (Holy Sepulchre) Southfield,
Michigan, šalia vyro Edvardo Alkevi-
čiaus (Alkevicz). Paskutines religines
apeigas atliko kun. G. A. Jonikas. Šei-
ma pabarstė žemės iš Tauragės, Palan-
gos ir Klaipėdos. Atsisveikinant su ve-
lione, paskutinį kartą jai sugiedota
giesmė „Marija, Marija“.

Gedulingi pietūs vyko Dievo Ap-
vaizdos kultūros centre, kur šeiminin-
kavo Regina Greenhaulgh. Dalyvavo
maždaug 75 žmonės. Kadangi a. a. Re-
gina mėgo violetinę spalvą, salė buvo
išpuošta violetinėmis spalvomis. Vai-
šes palaimino kun. G. A. Jonikas. Bu-
vo rodomos skaidrės su a. a. Reginos
Alkevičienės nuotraukos gyvenimo
vaizdais. Kalbėjo a. a. Reginos Alke-
vičienės vaikai Edvardas ir Laura.

Velionė gimė 1932 m. vasario 1 d.
Lauksargiuose, Tauragės rajone Ago-
tos ir Antano Gurčių šeimoje. A. a. Re-
gina Alkevičienė turėjo vyresnę sesutę
Birutę. Su tėvais ir sesute trumpai gy-
veno Klaipėdoje. 1944–1949 metus pra-
leido įvairiose pabėgėlių stovyklose
Vokietijoje. 1949 m. šeima imigravo į
Jungtines Amerikos Valstijas ir apsi-
gyveno Bayonne, New Jersey. Čia a. a.
Regina baigė Bayonne gimnaziją ir
trejus metus dirbo buhalterė Western
Electric. A. a. Regina ir su būsimu
vyru Edvardu Alkevičiumi (Alkevicz)
susipažino 1957 m. rugpjūčio mėn.
Kennebunkport, Maine. Po trijų mė-
nesių draugystės, 1957 m. lapkričio
mėn. jiedu susituokė Detroit, MI. Pora
susilaukė dviejų vaikų – Lauros ir Ed-
vardo. Vyras Edvardas Alkevičius (Al-
kevicz) mirė 1981 m. lapkričio mėn.
1986 m. a. a. Regina Alkevičienė persi-
kėlė į Lincoln Park, MI ir gyveno čia
iki mirties.

Laidotuves tvarkė Val S. Baužos
laidojimo namų direktorė Yolanda Za-
parackienė.

Velionė priklausė Šv. Petro lietu-
vių parapijai, Detroit, MI. Ji turėjo
gražų ir švelnų balsą, giedojo parapi-

a. a. Reginą (Alkevicz) Alkevičienę

jos chore iki pat bažnyčios uždarymo
1995 m. Velionė taip pat priklausė
skautų organizacijai. Beveik kiekvie-
ną vasarą a. a. Regina dirbdavo Daina-
vos stovyklos virtuvėje, ruošdama
skautams maistą. 2009 m. su dukra
Laura pradėjo lankyti Šv. Antano lie-
tuvių parapiją Detroite, giedojo šios
parapijos chorelyje. Šv. Antano para-
pijai užsidarius, velionė su dukra
Laura pradėjo lankyti Dievo Apvaiz-
dos lietuvių parapiją Southfielde.

Ji buvo pamaldi – kasdien kalbė-
davo rožinį. Jai patiko gėlės, ji turėjo
gražų darželį, kuriame augino puikias
rožes. A. a. Regina Alkevičienė taip
pat gamino keramikines vazas ir lėkš-
tes su lietuviškais motyvais; vieną jų
sukūrė Simo Kudirkos garbei, kai jis
atvyko į JAV. 2012 m. rudenį a. a. Re-
gina su dukra Laura pirmą kartą ke-
liavo į Lietuvą aplankyti gimtinės
Tauragės rajone ir savo giminių. Jos
taip džiaugėsi turėdamos progą kartu
keliauti į Tėvynę Lietuvą!

A. a. Reginos Alkevičienės šeimai
gilia užuojautą pareiškė Lietuvos Duk-
terų draugijos Detroito skyrius.

Kadangi a. a. Regina mėgo dainuo-
ti, jos atsiminimui buvo padainuota
„Žemė, Lietuvos“, „O atsimenu na-
melį“, „Greitai, greitai laikas bėga“ ir
„Norėčiau aš keliauti ten toli, toli“.

Giliame nuliūdime liko dukra
Laura Alkevičius ir sūnus Edvardas
bei jo žmona Nita Alkevičiai su šei-
momis, sesuo Birutė Pocienė bei duk-
terėčios Rasa ir Audra Jarmas gyve-
nančios Elizabeth, NJ, brolienė Elena
Alkuvienė su šeima, gyvenantys Mi-
chigan, bei pusseserė Regina su vyru
Vytautu Šatikai Lietuvoje. Dieną prieš
a. a. Reginos Alkevičienės (Alkevicz)
mirtį, Lietuvoje mirė Reginos dėdė
Bronius Gaižauskas, sulaukęs 98
metų.

Ilsekis ramybėje, brangi mamyte,
močiute, promočiute, broliene, teta,
uošviene, drauge ir Dievo Apvaizdos
parapijos parapijiete Regina (Alke-
vicz) Alkevičienė. Pasiilgsime Jūsų ra-
maus būdo, švelnaus ir gražaus balso
ir šypsenos. Tegul ši žemelė būna
Jums lengva.

Tave, Mama aš myliu,

Kai kalbu – Tu patyli

Ir glaudi prie krūtinės vaiką.

Tu džiaugies, kai mums gera,

Kenti mūsų nedalią,

Tu – mūsų brangiausioji Mama.

Kun. Vitas Kaknevičius

**A † A
VERONIKA ŠATIENĖ
POVILAITYTĖ**

Mirė 2014 m. kovo 30 d., sulaukusi 86 metų amžiaus.
Velionė gimė 1928 m. vasario 3 d. Lietuvoje.

1957 m. atvyko į Ameriką, gyveno Town of Lake ir Brighton
Park apylinkėse. Išejusi į pensiją kartu su savo vyru a. a. Frank,
persikraustė gyventi į Fremont, WI. Čia ji gyveno paskutiniu-
sius 30 metų, mėgo žuvauti, gaminti maistą ir smagiai leisti lai-
ką draugų rate.

Liūdesyje liko: anūkas Tony Dering su žmona Katrina, proa-
nūkė Courtney Dering, brolienė Henryka Povilaitis, gyvenantis
Rochester, NY, kiti giminaičiai Amerikoje ir Lietuvoje bei dau-
gybė draugų Fremonte ir Čikagoje.

Atsisveikinimas balandžio 3 d. 11 v. r. Lewin laidojimo na-
muose. A. a. Veronika bus palaidota šalia savo vyro Wolf River
kapinėse Fremont, WI.

Nuliūdę artimieji

**PADĖKA
A † A
VLADAS SINKUS**

Mirus mano vyrui, dėkoju visiems, dalyvavusiems atsisveiki-
nime, šv. Mišiose ir kapinėse.

Dėkoju kapelionui Algiiui Baniuliui, suteikusiam patarnavi-
mą atsisveikinime, atnašavusiam šv. Mišias ir dalyvavusiam ka-
pinėse.

Dėkoju visiems, nešusiems velionio karštą, Birutei Bulotai-
tei už skaitymą per Mišias, taip pat Jūratei Grabliauskienei už
vargonavimą ir kartu su jos vyru už giedojimą Mišių metu.

Dėkoju visiems už išreikštą man užuojautą „Drauge“, telefo-
nu, asmeniškai, paštu, aukojusiems Mišioms, „Vaiko Vartai“ ir
mokslą, „Saulutei“ ar Ateitininkų namams.

Širdingai visiems dėkoju.

Nuliūdusi šeima

**A † A
JONUI VIDŽIŪNUI**

gyvenusiam Californijoje, iškeliavus į Amžinybę, jo
broliui, Brighton Park parapijos choro nariui, JUR-
GIUI VIDŽIŪNUI ir giminėms Amerikoje bei Lietu-
voje, reiškiamo gilia užuojautą.

Brighton Park parapijos choras

Broliui

**A † A
VITUI KOKLIUI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame mūsų mielą bendra-
darbę, JAV LB Archyvų komiteto pirmininkę, seserį
DALEŲ LUKIENĘ su šeima bei gimines ir kartu liūdi-
me.

*Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojai,
valdyba ir taryba*

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Balandžio 6 d., sekmadienį, po 9 val.** r. lietuviškų šv. Mišių JAV LB Cicero apylinkė Šv. Antano parapijos kavinėje ruošia kugelio pietus ir kavutę. Parapijos nariai ir svečiai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

■ **Lietuvos generalinis konsulas New Yorke** balandžio 9 d., trečiadienį, 7 val. v. kviečia į aktorius, režisierius, kompozitorius, vieno iš „Keistuolių teatro“ įkūrėjų Aido Giniučio kūrybos vakarą bei grafikės Nelės Žirnitės ir tapytojo Ernesto Žvaigždino darbų parodos atidarymą.

■ **Šv. Velykų Mišios šiaurinio Ilinojaus** lietuviams vyks balandžio 20 d. 2 val. p. p. Santa Maria del Popolo parapijos kop-

lyčioje, 116 N. Lake St., Mundelein, IL, 60060. Kviečiame gausiai dalyvauti.

■ **Dėmesio Sietuvos draugovės** nariams: kita draugovės sueiga įvyks gegužės 15 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. naujoje vietoje – pas Ireną Kirkuvienę, 5 Bennington Ct. Lemont, IL.

■ **Gegužės 3 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių** centre Lemonte (14911 127th Street, Lemont, IL 60439) vyks į Lietuvų Fondo 51-asis metinis narių suvažiavimas. Registracija 8:30 val. r., suvažiavimo pradžia – 10 val. r. Lauksime Jūsų. Vaisinsime kava ir užkandžiais.

www.draugas.org/kalendorius

Balandžio 1 d. „Drauge“ paskelbti pranešimai apie perpildytą Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią ir pasipylusias aukas bei JAV Lietuvių Bendruomenės organizuojamas popietes jaunimui Michigane, Ohio bei Californijoje yra išgalvotos. Priimkite tai kaip lūkesčius ir palinkėjimą ateičiai.

ŠALFASS kviečia registruotis sporto šventei

ŠALFASS kasmetinė sporto šventė įvyks
Toronte, Kanadoje gegužės 23–25 dienomis.

Žaidynių vadovas – Rimas Kuliavas, jas globoja Lietuvos krepšinio rinktinės ir Toronto „Raptors“ NBA klubo žvaigždė Jonas Valančiūnas. Planuojamos krepšinio (vyrų A ir B, moterų, jaunių A), tinklinio (vyrų, mišrių komandų ir moterų), stalo teniso, šaudymo ir golfo varžybos.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta
iki š. m. balandžio 10 d.

https://docs.google.com/forms/d/1jxfulgVsmTxloX56sTJtmnoH_YVPCIBFITzZhbCwdpc/viewform

Galutinė registracija, įskaitant žaidėjų sąrašus ir mokesčius, privalo būti atlikta **iki 2014 m. balandžio 20 d.**, pas Arūną Morkūną: ajmorkunas@rogers.com.
Čekius siųskite adresu:

42 Lynnford Drive, Toronto, ON M9B 1H7 Canada.

ŠALFASS centro valdybos info

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

THE LAW OFFICE OF ANDRIUS SPOKAS

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

**Apsilankykite
„Draugo“
tinklapyje
www.draugas.org**

Balandžio 5d., šeštadienį 7v.v.
Tautinių šokių kolektyvas
“Suktinis” ir draugai kviečia į
liaudišką vakaronę

“Šokim ir dainuokim”!

adresas:

“Bunkeris”

8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480

**Programoje: smagūs šokiai,
dainos, žaidimai bei gera nuotaika!**

**Bilietai parduodami “Old Vilnius”, “Kunigaikščių
užeigoje” ir “Lithuanian Plaza and Deli” parduotuvėse.**

Informacija tel. 773 547 0520

**Gegužės 2 - 4 dienomis
prelatas Edmundas Putrimas
kviečia
į Penktą JAV lietuvių katalikų**

SIELOVADOS KONFERENCIJĄ

“Tikėjimas - šeimos gyvastis”

Gegužės 2 d. 7 val. vak.
Pacek šeima ves giesmių, skaitinių ir maldų vakarą.
Pal. Jurgio Matulaičio misijoje
14911 127th Street, Lemont, IL

Gegužės 3 d. nuo 9 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Konferencija
Ateitininkų namuose
1380 Castlewood Drive, Lemont, IL
Konferencijoje - paskaitos, pranešimai, diskusijos,
pasidalinimai patirtimi.
Pagrindinė paskaitininkė - Dr. Aldona Lingertaitienė.
7:00 val. vak. Žaidimų vakaras šeimoms.

Gegužės 4 d. 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišios
Pal. Jurgio Matulaičio misijoje

Prašome užsiregistruoti iki balandžio 25 d.
630 257-5613 arba matulaitismission@gmail.com

